

חובות עובדים ונבחרים בגין שירותים עירוניים

כללי

1. עובדי עיריית תל אביב - יפו המתגוררים בחלקם בתחומי העיר תל אביב - יפו חייבים גם הם מכוח זה בתשלום דמי שירותים עירוניים שונים. לעובדים אחרים התחייבויות שונות לתשלומים עירוניים הנובעות מאחזקת עסקים או נכסים בתחומי העיר, על ידם או ע"י בן זוגם או חובות שנוצרו בשל אי תשלום קנסות חניה.
חברי מועצת העירייה חייבים בהתאם לפקודת העיריות להתגורר בתחומי הרשות בה הינם מכהנים, וכתושבי העיר הם חייבים בתשלומים עירוניים שונים.
2. מטרת הביקורת היתה להציג את היקף חובות העובדים וחברי מועצת העירייה לעירייה ואופן התפלגותם בתחומי ארנונה, אגרות חינוך, רווחה וחניה.
כמו כן הביקורת בחנה את חובות העובדים הנובעים מחישובי שכר.
להצגת היקף החובות קיבלה הביקורת דוחות שבהם נעשתה הצלבה מיחשובית של קובץ חייבים בכל אחד מהתחומים שנבדקו עם קובץ כוח האדם העירוני.
3. הביקורת נפגשה עם מנהל וסגן מנהל מת"ש, מנהל וסגנית מנהל אגף גביית ארנונה, מנהלת אגף לגביית דמי אגרות ושירותים, מנהל אגף משאבי אנוש ועובדים במחלקת חניה ואכיפה. הביקורת עיינה בדוחות ובדקה את היקף החובות בתחומים השונים, כמו כן בדקה במדגם מקרים את פעולות האכיפה שבוצעו.
4. הביקורת נערכה בתקופה שבין פברואר 2007 - מאי 2007.

ממצאים

חובות תשלומי ארנונה

חובות חברי מועצה

5. בקובץ הארנונה לא נמצאו רישומים על חובות חברי מועצה נכון לתאריך 25.3.2007 למעט:
לחבר מועצה חוב בסך 2,382 ₪ שמתוכו 1,327 ₪ נובעים מפגור בתשלומי ארנונה ומים וסכום של 1,055 ₪ בגין חוב שוטף לשנת 2007. בבדיקה נוספת נכון לתאריך 14.5.2007 נמצא כי סכום החוב עומד על 851 ₪ לשנה השוטפת.

לחבר מועצה לא נמצא חשבון ארנונה על שמו בכתובת המופיעה ככתובתו ברישומי העירייה.
 לחבר מועצה לא נמצא חשבון ארנונה על שמו בכתובת המופיעה ככתובתו ברישומי העירייה.
 נמצאה כתובת אחרת כתובת עסק על שמו ולא קיים חוב בחשבון ארנונה זה.
 לחבר מועצה נמצאה בכתובת המצוינת ככתובתו חשבון ארנונה על שם קרוב משפחה מדרגה ראשונה. לא קיים חוב ארנונה בחשבון זה.

חובות עובדים

6. סיכום דוח חייבים עובדי עירייה ובני זוגם, כפי שנמסר לביקורת על ידי סגנית מנהל האגף לגביית ארנונה נכון לתאריך 26.4.2007.

מספר עובדים	אוכלוסיה	חוב שוטף	מים	פיגור	אגרות	סה"כ	חשבונות שסכום החוב מעל 500 ש"ח		חשבונות באכיפה	חשבונות ללא חוב שוטף ללא מים שוטף שלא באכיפה*
							כולל חוב שוטף	לא כולל חוב שוטף		
751	שם עובד והוראת קבע	195,019	479,034	82,860	10,669	767,582	346	87	13	23
351	שם עובד ללא הוראת קבע	173,167	260,225	138,118	9,018	580,528	224	115	64	34
134	שני בני זוג והוראת קבע	41,953	70,091	876	676	113,596	73	12	3	0
32	בן זוג והוראת קבע	7,559	8,511	55	877	17,002	12	3	1	0
157	שני בני זוג	90,726	217,910	337,410	16,005	662,051	90	57	33	18
1425	סה"כ	508,424	1,035,771	559,319	37,245	2,140,759	745	274	114	75

7. הערות לטבלה:

אוכלוסיה

- א. שם העובד והוראת קבע - שם העובד מופיע כבעלים יחיד בחשבון הארנונה ולעובד הוראת קבע בשכר לתשלום מיסי ארנונה.
- ב. שם העובד ללא הוראת קבע - שם העובד מופיע כבעלים יחיד בחשבון הארנונה ולעובד אין הוראת קבע בשכר.

- ג. שני בני זוג והוראת קבע - העובד ובן זוגו מופיעים כבעלים בחשבון הארנונה וקיימת הוראת קבע לתשלום בשכר העובד.
- ד. בן זוג והוראת קבע - שם בן הזוג בלבד מופיע כבעלים בחשבון הארנונה אך קיימת הוראת קבע לתשלום משכר העובד. סוג השימוש דירת מגורים.
- ה. שני בני זוג - העובד ובן זוגו מופיעים כבעלים בחשבון הארנונה, שם העובד מופיע שני.

סוגי חובות

- א. חוב שוטף ארנונה - חוב בשנה הנוכחית 2007. לעובדים שקיימת בחשבונם הוראת קבע לתשלום הארנונה מהשכר, התשלום מתבצע בשני מועדים חודשיים ולא במועד דו חודשי כבחשבונות רגילים. בחשבונות עובדים אלו, החוב השוטף המופיע בהם הינו למעשה מועד תשלום מאוחר יותר המתאפשר בשל ביצוע הוראת הקבע. (הנתונים התקבלו באופן זה מאגף לגביית ארנונה).
- ב. חוב מים - חוב שוטף ופיגור ללא הפרדה. בטבלה חוב המים נכון לתחילת חודש 2007.
- ג. נתוק מים - אמור להתבצע לאחר 2 תקופות שלא שולם חשבון המים בסכום העולה על 320 ש"ח.
- ד. אגרות - אגרות בגין ביצוע פעולות אכיפה.
- ה. פיגור - חוב ארנונה לא בשנה השוטפת.
- ו. חשבונות באכיפה - חשבונות בהם חובות ובוצעו בהם פעולה אחת או יותר של הליכי אכיפה כגון משלוח דרישה, רישום עיקול, עיקול וכדומה. סגנית מנהל אגף לגביית ארנונה מסרה כי אכיפה מתבצעת בסכומי חובות הגדולים מ- 500 ₪ ושני תלוישי תשלום בפיגור. (קודי אכיפה בין 520 ל- 597).
- ז. הוראת קבע - הוראה להפחתת תשלום הארנונה ישירות מהשכר. סגנית מנהל האגף לגביית ארנונה מסרה כי לגבי - 3,759 חשבונות עובדים קיימת הוראת קבע מהשכר להורדת תשלומי הארנונה (כולל גמלאי עירייה). עובד עירייה אינו מחויב לבצע הוראת קבע משכרו. מנהל מת"ש מסר כי ל- 2,743 עובדים קיימת הוראת קבע לתשלום דמי ארנונה מהשכר (כולל גמלאי עירייה), מתוכם ל- 835 עובדי עירייה קיימת הוראת קבע לתשלום מהשכר. מנהל מידע תיאום ובקרה באגף משאבי אנוש מסר כי במצבת עובדי העירייה כ- 4,520 עובדים מתגוררים בתחומי העיר תל אביב-יפו.
- מתוך קבוצת העובדים בעלי חובות (שם החשבון על שם עובד העירייה) ל- 16 עובדים חשבונות ארנונה עסקיים שבהם סך החובות הוא 48,346 ₪ (עסקים מסוג- בית מלאכה, חנות, מזנון דוכן ועוד).

מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי הנתונים שהועברו הינם יתרות לגמר חודש פברואר 2007 נכון לתאריך 26.4.2007. 745 החשבונות המוצגים בטבלה מתייחסים ליתרות חוב שוטפות מעל 500 ₪. חובות אלו אינם נמצאים בתהליכי אכיפה כיון שהליך האכיפה מתחיל רק לאחר שהחוב הינו בפיגור של למעלה מ- 2 תקופות, ולגבי יתרות אלו טרם חלפו 2 תקופות במועד המצאת המידע לביקורת. על הדוחות שנמסרו לביקורת באיסוף הממצאים בוצע עיבוד נוסף והוא הפחתה באופן ידני של סכום חיוב המים השוטף של התקופה האחרונה המופיע בסה"כ חוב מים. לאחר הפחתה זו נבדקו ע"י באגף לגביית ארנונה מספר החשבונות שסכומם מעל 500 ₪ ושאינם באכיפה. נתון זה מופיע בטור נוסף שהוסף ע"י הביקורת לטבלאות בהתאמה כחלק מהתייחסות לטיוטת הממצאים (סעיף 6 וסעיף 10 מסומן בכוכבית).

8. להלן מדגם חובות סכומים גבוהים - חשבון הארנונה על שם העובד ופעולות אכיפה שבוצעו:

מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה	אכיפה	הערות
1		7,155	440	3,229	3,172	314	כן	חוב מים וארנונה. בוצע ניתוק מים זמני בתאריך 30.05.2006. לא הוארך בשנת 2007. בשנת 2007 נמסרה הודעת דרישה. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי החוב שולם בהסדר ביום 29.5.2007.
2		7,693	225	7,468			לא	חוב חשבון מים. לא בוצע ניתוק מים. ארנונה משולמת בהוראת קבע מהשכר. כמו כן תשלום של 400 ₪ לחודש מהשכר עבור חוב מים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי בחודש 5.2007 נשלח מכתב ע"י המחלקה להגיע להגדיל את סכום ההסדר.
3		8,772	626	8,146			לא	חוב חשבון מים. לא בוצע ניתוק מים. תשלום של 400 ₪ לחודש מהשכר עבור חוב מים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי קיים הסדר של 1,000 ₪ לתשלום ארנונה ומים, אך מכיוון שההסדר לא כיסה את החיובים השוטפים נוצר חוב, ולפיכך לאחרונה הוגדל סכום ההסדר ל- 1,400 ₪.
4		9,660	208	9,452			לא	חוב חשבון מים נצבר בשנת 2006. לא בוצע ניתוק מים. ארנונה משולמת בהוראת קבע מהשכר. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי עקב טעות בהקלדת נתוני הוראת קבע מהשכר, נוכה עד כה רק עבור ארנונה ללא מים. סוכם עם החייב שמעתה ינוכו גם חיובים שוטפים במים וכי יגיע לאגף לבצע הסדר על חובות העבר במים.

מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה	אכיפה	הערות
5		12,298	2,262		10,036		לא	עסק-חנות – חנות
<p>חוב ארנונה. עסק-חנות. נכנס לפעולות אכיפה בחודש 1.2007. מכתב לא נמסר (דואר חוזר). השבון נפתח בחודש 4.2006. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי נשלחה דרישה נוספת ובוצעה מסירה ביום 15.5.2007. החשבון הועבר לאכיפה.</p>								
6		12,555 2,700			12,555		לא כן	בית מלאכה
<p>2 חשבונות חוב. חשבון עסק סגור משנת 99. נפתחה תביעה משפטית בשנת 99. משלם סכום של 250 ₪ בהוראת קבע מהשכר על חשבון חוב עסק. בחודש 1.2004 בוצע עיקול רכב. היה בעבר באכיפה מנהלית הוצאת מעוקלים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי חוב המגורים (חשבון סגור) עומד על 1,300 ₪ מים בלבד. החייב משלם בהוראת קבע סך של 208 ₪.</p>								
7		15,527 4,311	502		15,025		לא	
<p>2 חשבונות חוב. חוב נובע מאי תשלום חשבונות מים. קיימת הוראת קבע מהשכר לתשלום ארנונה ולתשלום 500 ₪ לחודש ע"ח מים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי חיובי המים עומדים על 2,000 ש"ח בכל תקופה. לטענת החייב מדובר במתחם שבו מתגוררות מספר משפחות וצריכת המים איננה רק של החייב. לא ניתן לנתק שעון מים מכיוון שמדובר במד כללי. העובד הסכים לעלות את גובה הניכויים עבור מים ל 700 ש"ח ובנוסף סוכם עמו כי יתקין מד מים פרטי שיקרא את הצריכה הפרטית.</p>								
8		83,237	257		82,980		לא	
<p>חוב נובע בעיקר מאי תשלום חשבונות מים. לא נמצא באכיפה. שעון מים לא נותק. ארנונה משולמת בהוראת קבע מהשכר והורדה של 500 ₪ לחודש ע"ח חוב מים. אין הערת על בדיקת מד מים. בקובץ מופיעה הערה כי בשנת 2006 נעשה בירור בצרכנות מים. החוב לתאריך 26.3.2007 עומד על 103,000 ₪. בבירור בצרכנות מים עלה כי ידועה בעיה של נזילה, שהתושב אינו מטפל בה. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי חיובי המים גבוהים מאוד כ 20,000 ש"ח לתקופה. נשלח מכתב לעובד העירייה.</p>								

מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה	אכיפה	הערות
9		49,819		42,831	6,988		כן	<p>מגורים.</p> <p>חוב מים - מועמד לניתוק. תביעה משפטית משנת 1997.</p> <p>הרשאה למכירת נכס מחודש 7.2005.</p> <p>נעשה הסדר לתשלום 500 ש"ח מידי חודש בתאריך 25.12.2006.</p> <p>בחשבון מופיעה הערה "לא לפעול".</p> <p>בוצע ניתוק מים בשנת 2005 לתקופה מוגבלת.</p> <p>מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי בחודש 12.2000 התקבל פס"ד ונפתחו הליכי הוצ"פ. בשנת 2002 בוצעו רישום מעוקלים, הוצאת מעוקלים והקירת רכוש ויכולת ובשנת 2003 נפתח תיק איחוד. פעולות נוספות של אכיפה מנהלית בוצעו בשנת 2004 עיקול משכורת, התקבלה פנייה משרותי הרווחה, בשנת 2005 נוהל מ"מ עם החייבת והוצע לה הסדר, החייבת לא עמדה בהסדר, בוצע ב 11.2005 עיקול משכורת לשני בני הזוג ורישום הערת אזהרה בשיכון עובדים.</p>
10		39,014		3,118	35,896		כן	<p>עסק ומגורים.</p> <p>חוב ארנונה ומים.</p> <p>בחודש 2.2007 רישום מעוקלים. הוראת קבע מהשכר בסך 500 ש"ח.</p> <p>מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי חוב בגין דירת מגורים שולם. החייב גרוש ומשלם מזונות ואין ביכולתו להגדיל את התשלומים החודשיים.</p>
11		84,911	38	74,436	6,761	3,676	כן	<p>חוב מים.</p> <p>לא בוצע ניתוק מים. חשבון סגור.</p> <p>בוצע עיקול רכב בחודש 3.2006 והוצאת מעוקלים בחודש 3.2007.</p> <p>קיימת תביעה משפטית.</p> <p>לגבי תשלום הארנונה קיימת הוראת קבע משכר בסך 250 ₪.</p> <p>מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי הנכס מיועד להריסה, המשפחה מתקיימת מהכנסות מצומצמות. נשלח עקול משכורת אך הוקפא עקב מצב הקשה. מד מים משותף ולא ניתן לבצע ניתוק. הגרוש ששמו מופיע בחשבון הציג מסמך שאין לא חלק בדירה ולכן לא ניתן לפעול נגדו.</p>
12		84,949	264	65,386	18,405	894	כן	<p>מגורים.</p> <p>חוב מים מועמד לניתוק מים מחודש 10.2006.</p> <p>קיים תיק פשיטת רגל משנת 2000, צו כינוס נכסים מ 9.2000.</p> <p>בחודש 6.2006 הוצאת מעוקלים.</p> <p>נמצא בתביעה משפטית.</p> <p>בעבר בוצעו ניתוקי מים.</p> <p>מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי מועמד לניתוק מ 10.2006 וניתוק שורש מ 1.2007 אך עקב תקלה מחשובית לא יצא לניתוק. נשלחה דרישה על חוב שאינו בכינוס נשלח לעיקול שכר.</p>

9. להלן מדגם חובות בחשבונות בהם בני הזוג מופיעים ופעולות אכיפה שבוצעו:

מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה
1		147,754	769	58,927	83,152	4,906
<p>מגורים. חוב ארנונה ואגרות. קיימת תביעה משפטית משנת 1996. פס"ד מ 6.1996. בשנת 1997 עיקול משכורת, בשנת 2000 בוצעה הקירת רכוש ויכולת, נמצא שאין נכסים. נשלח לעיקול בנק לא נמצאו כספים. ב 11.2000 נקבע שצריך לשלם 300 ש"ח במסגרת האיחוד. אכיפה מנהלית בחודש 2.2004 עיקול רכב, בחודש 3.2006 הוצאת מעוקלים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי בחודש 11.2004 בוצעה תפיסת רכב. בפעולות הוצאת מטלטלין עלה כי אין מה לעקל, בחודש 6.2007 נשלח לניתוק שורש, ולעיקול משכורת.</p>						
מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה
2		51,416	264	47,127	3,380	645
<p>קיימת תביעה משפטית. הוצאת מעוקלים מחודש 1.2007 ו 2.2007. מתקבל תשלום של 500 ש"ח לחודש בהסדר על חובות ישנים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי החייב הבטיח כי יגיע לעירייה להגדיל את גובה ההסדר, וכן כי בפעולות העקול נמצא כי אין מה לעקל.</p>						
מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה
3		24,336	627	328	23,081	0
<p>פיגור בתשלום הארנונה. מתקבל תשלום בסך 500 ש"ח מידי חודש על חשבון החוב. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי בשנת 2003 נשלחה הודעת דרישה ובוצע רישום מטלטלין. בשנת 2005 בוצע הסדר לתשלום ארנונה בהוראת קבע של 500 ש"ח. בחודש 9.2006 שולם חוב המים במזומן. בחודש 5.2007 עקב סיום ההסדר הראשון בוצע הסדר נוסף בסך של 500 ש"ח לחודש.</p>						
מס"ד	ת.ז.	סכום החוב	ארנונה	מים	פיגור	אגרה
4		88,146	1364	44,232	37,239	5,311
<p>הוצאת מעוקלים בתאריך 11.2006. בשנת 2006 ו- 2007 אין ניתוק מים. מנהל האגף לגביית ארנונה מסר בהתייחסות לטיוטת הממצאים כי בחודש 5.2005 נתפס רכב והוא מועמד למכירה. בפעולה שבוצעה ב 5.2007 נתפסו מטלטלין ועקב תקיפת הגובה הוגשה תלונה במשטרה. הועבר לניתוק שורש. ניתוק מים קודם בוצע ב 8.2005.</p>						

10. במסגרת דוחות שנמסרו מהאגף לגביית ארנונה לגבי חובות עובדי עירייה, נמסרו גם דוחות המפרטים את סכומי החובות של בני זוג עובדי העירייה הנובעים מאחזקת עסקים או/ו דירות מגורים בתחומי העיר תל אביב - יפו. בני הזוג אותרו במערך מרשם אוכלוסין ובקובץ כוח אדם העירוני.

להלן סה"כ חובות בני זוג עובדי עירייה:

מספר חשבונות	חשבונות שאינם סוג שימוש מגורים	בעל החשבון	חוב שוטף	מים	פיגור	אגרות	סה"כ	חשבונות שסכום החוב מעל 500 ש"ח	חשבונות ללא חוב שוטף מעל 500 ש"ח	חשבונות באכיפה	חשבונות שלא באכיפה ללא חוב ארנונה ומים שוטף*
135	62	בן זוג	89,217	43,703	1,559,972	35,067	1,727,959	73	43	34	8
24	6	בן זוג ושותפים	27,033	15,502	324,684	7,965	375,184	6	4	3	1
159	68	סה"כ	116,250	59,205	1,884,656	43,032	2,103,143	79	47	37	9

בבדיקה מדגמית עולה כי קיימים בחלק מהמקרים חובות בסכומים גבוהים כדוגמת:

חוב עסקי בסך 461,126 ₪, חוב עסקי בסך 450,664 ₪, חוב עסקי בסך 337,106 ₪, חוב עסקי בסך 236,954 ₪ וכדומה.

תהליכים שבוצעו בגזברות במהלך 2006 - 2007.

11. בדוח ביקורת שנערך ע"י משרד רואה חשבון מטעם משרד הפנים על פעילות העירייה בשנת 2005 הוצגה רשימת עובדים בעלי חובות בתחומים שונים. הדוח הציג סכום כולל של חובות עובדי עירייה (מסכום של 5,000 ₪ ומעלה) בתחומים של ארנונה, חניה וחינוך בסכום כולל של 3,298,000 ₪.

בעקבות דוח זה החלה בגזברות פעילות לאיתור חייבים עובדי עירייה.

12. בדיון מיום 10.10.2005 בראשות גזבר העירייה הובהר כי לא מנוהל מעקב אחר חובות עובדי עירייה לרשות ונקבעו פעולות להתנעת תהליך של הפקת דוחות שישקפו את סטטוס החייבים עובדי עירייה.

בשנת 2006 הוגדרו דרישות לאגף המיחשוב להפקת דוחות חייבים של עובדי עירייה ונוסח מכתב פנייה לעובדים החייבים.

13. במהלך שנת 2006 לא נשלחו מכתבים לעובדים החייבים. בחודש 3.2007 הופק דוח לגבי חייבים עובדי עירייה. בשלב הראשון נשלחו 200 מכתבי דרישה לעובדי עירייה בעלי חוב ארנונה בפיגור. בשלב השני מתוכנן לשלוח מכתבים לעובדים בעלי חוב ארנונה שוטף קרי חוב לשנת 2007, ובשלב השלישי משלוח מכתבים לעובדים בעלי חוב מים.

במכתבים המופנים לעובדים, לאחר פירוט סכומי החוב, מופיע בין היתר המשפט הבא: "אנו רואים בחומרה רבה אי תשלום ארנונה ו/או מים על ידי עובד/ת עירייה".

14. חשבונות הארנונה הקשורים לעובדי עירייה נחלקים למספר קטגוריות. חשבונות בהם מופיע עובד העירייה כבעל החשבון. החשבונות בהם מופיע שם העובד וכן זוג כבעלי החשבון יחד וחשבונות בהם מופיע שם בן הזוג בלבד כבעל החשבון, (בחשבונות אלו מופיעה הערה כי בן הזוג קשור לעובד עירייה, על אף שהעובד עצמו אינו בעל החשבון).

מכתבי הדרישה נשלחו רק בחשבונות בהם העובד מופיע לבדו כבעל החשבון או מופיע ראשון בכותרת החשבון בצירוף בן זוג כבעל החשבון.

15. טיפול יחודי בנושא אכיפת חובות של עובדי עירייה דורש התייחסות למספר מישורים משפטיים:

א. מאגר מידע - הכנת רשימה של חייבים עובדי עירייה מהווה שילוב של שני מאגרי מידע נפרדים מאגר חייבים ומאגר כוח אדם. יצרת רשימה סלקטיבית של חייבים עובדי עירייה וסימונם בקובץ הכללי של החייבים מצריכה בדיקה של ההליך החוקי בהתייחס לחוק הגנת הפרטיות.

ב. פעולות אכיפה נוספות - על פי חוות דעת השירות המשפטי העירייה אינה רשאית לפעול בצעדים מיוחדים וחריגים נגד חייבים שהינם עובדי עירייה. עם זאת הוצאת מכתב דרישה ובו ציון משפט המתייחס לעובד עירייה אושרה ע"י השירות המשפטי והתבצעה באופן חלקי בשנת 2006 ו-2007.

ג. שם בעל החשבון - מבחינה משפטית העובדה שחלק מחשבונות ארנונה של עובדי העירייה מופיעים על שם העובד וחלק אחר מופיע רק בן זוג העובד כבעל החשבון מחייבת התייחסות שונה גם לצעדים המוגבלים שניתן לנקוט בהם.

מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטות הממצאים כי יש לבחון את האפשרות החוקית בשימוש בנתוני חובות עובדים לצורך פעילות הקשורה לחיי העובד בעירייה.

מהשירות המשפטי נמסרו בהתייחסות לטיטות הממצאים הדברים הבאים:

ככלל יש לנהוג בעובדי עירייה שחבים לעירייה כספים ככלל אזרח אחר. לדעת השירות המשפטי אין מקום להכין רשימה נפרדת של חייבים עובדי עירייה ובוודאי שאין מקום לסמנם בקובץ הכללי. סימון כזה יש בו כדי לפגוע בצנעת הפרט על פי חוק הגנת הפרטיות. העירייה אינה רשאית לפעול בצעדים מיוחדים וחריגים נגד חייבים עובדי עירייה ואינה יכולה לנהוג בשונה מהתנהגותה כלפי אזרחים חייבים אחרים. ביתר הדגשה אין לנהוג בדרך שונה כלפי חייבים שהינם בני זוג של עובדי עירייה. לעובדה שלעירייה גישה נוחה יחסית למאגרי מידע או למשכורות העובדים אין בה כדי להכשיר כניסה אוטומטית לחשבונו של העובד ללא הסכמתו ו/או עריכת שינוי בפרטיו.

16. בהתייחסות של משרד הפנים בחוזר מנכ"ל 1.2007 מתאריך 15.2.2007 מדגיש משרד הפנים את החשיבות היתרה שהוא מייחס לגביית חובות ארנונה מתושבים וביתר חומרה מתייחס לחובות נבחרים ציבור בתשלום מיסי ארנונה. בחוזר מצויין, בין היתר, "מעבר לחובה החלה על כל תושב

חלה חובה יתרה על נבחרי ציבור אשר אמורים להיות בראש ובראשונה סמל ודוגמה אישית לתושבי הרשות".

חובות שירותי חינוך ורווחה

17. באגף לגביית דמי אגרות ושירותים מתבצעת גבייה בנושאי חינוך בתחומים הבאים: אגרות חינוך, שכר לימוד בגנים ובמועדוניות (לא במסגרת חוק חינוך חובה), שכר לימוד בבתי ספר יהודיים, הסעים, אגרות תושב חוץ.

חובות חברי מועצה - חינוך

18. לא נמצאו יתרות חוב נכון לדוח 2.2007.

חובות שבדים - חינוך

19. התחייבות לתשלומים בנושאי חינוך נעשית בחלקה ע"י התימה על כתב התחייבות והוראת קבע לבנק. לעובדי עירייה ניתנת האפשרות לחתימה על הרשאה להורדה חודשית מהשכר בחיובים של שכר גני ילדים מועדוניות ובתי ספר יהודיים בלבד.

ביתר החיוביים כגון תשלום אגרות חינוך לבתי ספר, אגרות תושב חוץ והסעים לא ניתן לחתום על הרשאה לחיוב השכר מאחר ומערכת המחשוב אינה תומכת בכך.

אכיפה במקרים בהם נוצר חוב נעשית באמצעות פנייה לבית המשפט בהליך של סדר דין מקוצר באמצעות עו"ד חיצוניים ובהמשך פעולות של הוצאה לפועל. לא מתבצעת אכיפה מנהלית בתחומים אלו.

בתביעה בבית משפט בנושא חובות הנובעים מהסעים, שכ"ל גן, בתי ספר יהודיים ואגרות תושב חוץ נדרשת הצגה של כתב התחייבות חתום ע"י ההורים.

במצב בו החייב מצוי בסטטוס של איחוד תיקים ומתקבלים תשלומים במסגרת תיק האיחוד לא ניתן לפעול בפעולות אכיפה מחוץ לתיק האיחוד לגבי חובות הכלולים באותו תיק. במקרים בהם החייב לא משלם במסגרת תיק האיחוד קיימת אפשרות לפנות לבית המשפט בבקשה לפעול במסגרת תיק האיחוד.

20. בחודש יוני 2006 הופק ע"י מנהלת אגף גביית דמי אגרות ושירותים דוח חייבים עובדי עירייה בנושאי אגרות חינוך ע"י הצלבה מחשובית של קובץ חייבים עם קובץ כוח אדם.

בדוח הופיעו שמות של 323 עובדי עירייה והסכום הכולל של חובותיהם לתאריך זה הסתכם ב- 261,207 ש"ח.

בהמשך להפקת הדוח סומן במערך גביית אגרות חינוך ציון לכך שהחייב הינו עובד עירייה.

בחודש יוני 2006 נשלחו בעקבות הפקת הדוח מכתבי התראה לעובדים החייבים בנוסח הבא:

"עובד נכבד, הנהלת העירייה רואה בחומרה רבה אי תשלום אגרות חינוך ע"י עובדי העירייה (או עובדי עירייה לשעבר). הינך מתבקש, מיד עם קבלת הודעה זו, לשלם את חובך...".

בחודש 2.2007 הופק דוח חייבים דומה נוסף והוא כלל 392 עובדים כשסכום החובות עמד על 324,138 ש"ח.

21. להלן התפלגות סכומי החובות בדוח חייבים נכון לחודש 6.2006 ולחודש 2.2007:

דוח 2.2007	דוח 6.2006	סכום בש"ח
344	278	עד 1,000
20	19	1,000-2,000
7	7	2,000-3,000
11	10	3,000-5,000
4	6	5,000-10,000
4	2	10,000-20,000
2	1	מעל 20,000
392	323	סה"כ חייבים
324,138	261,207	סה"כ סכום החוב

22. להלן בדיקה מדגמית של פעולות איכפה שבוצעו במספר תיקי חייבים בדוח הנכון לחודש 2.2007:

א. ת.ז. - חוב בסך 1,106 ש. החוב נוצר בשנת 2004 בגין אי תשלום שכר גני ילדים. בחודש 10.2005 עבר החוב לתביעה משפטית. לחייבת חובות נוספים בהוצאה לפועל נמצאת באיחוד תיקים. מתקבל תשלום של 3 ש לחודש במסגרת איחוד תיקים. העובדת קבלה הנחת עובד בתשלום שכר גני ילדים.

ב. ת.ז. - חוב בסך 7,352 ש. החוב נוצר בשנים 1997 - 2001 בגין אי תשלום שכר לימוד בית ספר יהודי ואגרות חינוך.

נפתחה תביעה בשנת 1998. החוב כלול באיחוד תיקים בהוצאה לפועל. לא מתקבל תשלום.

מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיטת הממצאים כי קיימת פקודת מאסר בתיק ע"ש נושה אחר במסגרת תיק האיחוד. בחודש 2.2007 הוגשה דרישה לבית משפט בבקשה לעיקול שכר, התקבל אישור בחודש 4.2007, טרם התקבלו כספים.

ג. ת.ז. - חוב בסך 31,679 ש החוב נוצר בשנים 2005 - 2007 בגין אי תשלום שכר לימוד מועדוניות ושכר לימוד בית ספר אומניות.

תביעה הוגשה בחודש 6.2006. החוב כלול באיחוד תיקים בהוצאה לפועל.

בתאריך 25.1.2007 בוצע עיקול בנק ושכר בעירייה באמצעות ההוצאה לפועל. טרם התקבלו כספים. בחודש 2.2007 נפתחה תביעה נוספת בבית המשפט. מנהלת האגף לגביית

- אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי בחודש 5.2007 התקבלו כספים מתיק האיחוד בסך 356 ₪.
- ד. ת.ז. - חוב בסך 3,875 ₪. נוצר בשנת 2007 בשל אי תשלום הסעות ואגרת חינוך. החייבת ביצעה הסדר הוראת קבע בבנק, לא ניתן לנכות מהשכר. מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי החייבת עומדת בהסדר.
- ה. ת.ז. - חוב בסך 2,880 ₪. נוצר בשנת 2007 בגין אי תשלום שכר לימוד בית ספר יחודי. החייבת הגישה ערעור לוועדת עירעורים וניתנה לה הנחה של 50%. מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי החוב שולם.
- ו. ת.ז. - חוב בסך 3,763 ₪. נוצר בשנים 1997-2007 בגין אי תשלום אגרות חינוך. נפתחו 2 תביעות בשנת 2002 ובשנת 2006. החוב כלול באיחוד תיקים בהוצאה לפועל. מתקבל סכום של 100 ₪ מתיק האיחוד אחת לשנה.
- ז. ת.ז. - חוב בסך 3,371 ₪. נוצר בשנים 2000 - 2004 בגין אי תשלום הסעות. לא ניתן לפתוח תביעה בשל כך שלא הוחתם על כתב התחייבות לתשלום הסעות. מכתב התראה נשלח בחודש 7.2004. לא ניתן לפעול באמצעות בית במשפט מאחר ואין כתב התחייבות. מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי בתאריך 6.2007 נפתחה תביעה בגין אגרות חינוך, לתביעה צורפו גם חובות בגין הסעים.
- ח. ת.ז. - חוב בסך 4,694 ₪. נוצר בשנים 2001 - 2007 בגין אי תשלום שכר לימוד מועדונית ואגרות חינוך. מכתב התראה נשלח בחודש 8.2001. הוגשה תביעה בחודש 3.2007.
- ט. ת.ז. - חוב בסך 2,445 ₪. נוצר בשנת 2007 בגין אגרות חינוך ושכר מועדונית וגן. נמצא בוועדת עירעורים הצפויה להתקיים במהלך חודש 7.2007 ניתנו 2 צקים בסך כולל של 1,000 ₪ על חשבון החוב. מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי נכון ל 8.7.2007 החייבת שילמה את יתרת החוב.
- י. ת.ז. - חוב בסך 6,204 ₪. נוצר בשנים 2000 - 2003, ו- 2005 - 2007 בגין אי תשלום שכר מועדונית ואגרות חינוך. החייבת לא חתמה על כתב התחייבות לתשלום שכר מועדונית. הוגשה תביעה בחודש 10.2006 בגין חובות שוטפים של אגרות חינוך והוכנס גם החוב שלא היה לגביו כתב התחייבות. נמצא בהוצאה לפועל. דואר חזר בעקבות שינוי כתובת שלא עודכנה ברישומי העירייה. הוטל עיקול שכר ועיקול בנק. מנהלת האגף לגביית אגרות

ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי בעקבות עקול השכר פנתה החייבת לבית משפט והתקבלה החלטה לצו תשלומים של 600 ₪ החל מ-28.6.2007.

א. ת.ז. - חוב בסך 26,428 ₪. נוצר בשנים 1999 - 2007 בגין אי תשלום הסעות ואגרות חינוך. החייבת לא חתמה על כתב התחייבות בחלק מהשנים בגינם נצבר חוב. נפתחה תביעה ב-5.2.2005. לא מועברים תשלומים מתיק איחוד בהוצאה לפועל. נעשה עיקול שכר בחודש 12.2006. מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי מתקבלים תשלומים בהתאם לחוק הגנת השכר בדבר תקנות עיקול, העברה ושעבוד, לדוגמא בחודש 6.2007 התקבל סכום של 103 ₪.

ב. ת.ז. - חוב בסך 15,599 ₪. נוצר בשנים 2000-2001, 2005 ו-2007 בגין אי תשלום שכר גני ילדים, מועדונית ואגרות חינוך. הוגשה תביעה בחודש 5.2000 בוצע עיקול רכב בחודש 10.2005 ועיקול שכר בחודש 7.2006. פקודת מאסר לחייב חזרה כמען לא ידוע. לא מועברים כספים מהשכר. מועברים תשלומים באמצעות צו תשלום של בית משפט כ-800 ₪ לחודש. מנהלת האגף לגביית אגרות ודמי שירותים מסרה בהתייחסותה לטיוטת הממצאים כי התשלומים אינם קבועים וכמו כן נדרש עקול שכר פעם נוספת בחודש 6.2007.

חובות חברי מועצה – רווחה

23. לא נמצאו יתרות חוב נכון לחודש 2.2007.

חובות עובדים - רווחה

24. להלן פירוט:

א. ת.ז. - סכום החוב 286 ₪. תקופת החוב 10.2001 - 4.2002. נשלחו הודעות חיוב, התראות לפני משפט ומכתב לעובד.

ב. ת.ז. - סכום החוב 153,402 ₪. תקופת החוב 1997 - 2006. החוב נובע מאי תשלום דמי השתתפות הורים בשכר פנימייה. 2 ילדי המשפחה שהו בפנימייה בין השנים 1997 ל-2006. לגבי ילד אחד לא הועברו כלל תשלומי השתתפות על פני שנות השהייה. לגבי ילד שני הועברו תשלומים חלקיים. נשלחו הודעות חיוב, התראות לפני משפט ומכתב לעובד, לא נעשו פעולות אכיפה ולא הוגשה תביעה משפטית.

ג. ת.ז. - סכום החוב 6,284 ₪. תקופת החוב 2004 – 2006. החוב נובע מאי תשלום דמי השתתפות הורים בשכר פנימייה. שני ילדי המשפחה שהו בפנימייה. הועברו תשלומים חלקיים בלבד. אחד הילדים עדיין שוהה בפנימייה. נשלחו הודעות חיוב, התראות לפני משפט ומכתב לעובד, לא נעשו פעולות אכיפה ולא הוגשה תביעה משפטית.

ד. ת.ז. - סכום החוב 451 ₪. תקופת החוב 2004 - 2005. נשלחו הודעות חיוב, התראות לפני משפט ומכתב לעובד.

חובות חברי מועצה ועובדים בנושאי חניה

חובות חברי מועצה

25. להלן יתרות חוב דוחות חניה שהועברו לאכיפה.

שם	סכום החוב 15.2.2007	סכום החוב 27.3.2007
א ג	3,153	751
א ש	3,986	214
נ א	150	
ל ד	1,127	804
א ב	150	
ר ל	1,029	429
א א	375	
סה"כ	9,970	2,198

חובות עובדים

26. מדוח שהופק נכון לתאריך 15.2.2007 עולה כי ל- 663 עובדי עירייה חובות שנגזרו לאכיפה בגין אי תשלום דוחות חניה בסך כולל של 936,365 ₪, ול- 110 גמלאי עירייה חובות בסך כולל של 180,486 ₪. להלן התפלגותם:

סכום	עובדים	גמלאי עירייה
עד 500 ₪	299	39
500 - 1,000 ₪	138	24
1,000 - 2,000 ₪	109	24
2,000 - 3,000 ₪	53	10
3,000 - 4,000 ₪	22	3
4,000 - 5,000 ₪	11	5
5,000 - 6,000 ₪	5	0
6,000 - 7,000 ₪	8	2
7,000 - 8,000 ₪	4	1
8,000 - 9,000 ₪	3	0

סכום	עובדים	גמלאי עירייה
9,000 - 10,000 ₪	3	0
10,000 - 20,000 ₪	7	1
מעל 20,000 ₪	1	1
סה"כ עובדים	663	110
סה"כ בש"ח	936,365	180,486

27. להלן פירוט חובות עובדי עירייה בגין דוחות חניה שנגזרו לאכיפה מ- 5,000 ₪ ומעלה, נכון

לתאריך 15.2.2007 (דוח המקור) ולמועד בדיקה פרטנית של פעולות האכיפה 3.2007.

ממצאי הביקורת לגבי פעולות אכיפה שבוצעו בחלק מהמקרים שנבדקו, מדגמית, מפורטים בגוף הטבלה:

מס סידורי	ת"ז	מחלקה	סכום חוב לתאריך 15.2.2007	סכום חוב לתאריך 3.2007	פעולות אכיפה	חוב טרום אכיפה
1		41	53,388	46,993	דרישה ורשום עקול רכב	
2		45	19,875	19,955	רשום עקול רכב, עקול ברשום	
3		36	17,960	18,048	עקול בנק, עקול ברשום, רשום עקול רכב	
4		45	16,128	16,938	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	1,200
5		45	15,178	15,313	רשום עקול רכב עקול ברשום - לא אותר	
6		31	13,537	14,104	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	100
7		31	11,869	12,004	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	
8		31	11,718	12,496	דרישות, רשום עקול רכב	
9		30	10,906	10,979	רישום עקול רכב	450
10		41	10,730	8,571	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	200
11		45	9,501	9,598	עקול רכב ברשום, עיקול בנק	100
12		31	9,245	10,195	דרישה, עקול רכב ועקול ברשום	
13		45	9,135	9,189	דרישות	

חוב טרומ אכיפה	פעולות אכיפה	סכום חוב לתאריך 3.2007	סכום חוב לתאריך 15.2.2007	מחלקה	ת"ז	מס סידורי
650	עקול רכב, עקול בנק, עקול ברשום	8,796	8,715	41		14
	דרישות לתשלום	8,526	8,311	32		15
			8,285	38		16
			7,950	31		17
600	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	8,022	7,918	31		18
			7,670	30		19
			7,623	41		20
			6,918	41		21
350	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	5,085	6,865	47		22
			6,636	11		23
			6,576	45		24
			6,497	45		25
	רשום עקול רכב, דרישות לתשלום, עקול ברשום	7,021	6,186	38		26
			6,070	45		27
			6,031	41		28
			5,886	41		29
			5,787	31		30
			5,624	31		31
			5,512	45		32
	רשום עקול רכב, עקול ברשום	5,767	5,495	35		33

הערות לטבלה:

רישום עקול רכב - רישום עקול רכב במשרד הרישום.

עקול ברשום - רישום עקול מטלטלין בדירת מגורים.

עקול בנק - עקול חשבון בנק של החייב.

לא אותר - לפי כתובת המופיעה במשרד הפנים.

חובות חנייה גמלאי עירייה

28. פירוט חובות חנייה גמלאים בסכומים מעל 4,000 ₪ נכון לתאריך 15.2.2007 (דוח המקור) למועד בדיקה פרטנית של פעולות האכיפה 3.2007.

חוב שרומ אכיפה	פעולות אכיפה	סכום החוב לתאריך 3.2007	סכום החוב לתאריך 15.2.2007	ת.ז.	מס"ד
	דרישות לתשלום, עקול ברשום	21,110	21,110		1
	רישום עקול רכב, עקול ברישום	20,190	19,930		2
	דרישות לתשלום, רשום עקול רכב	7,158	7,158		3
375	דרישות לתשלום, עקול ברשום - לא אותר	7,116	6,962		4
900	דרישות, רשום עקול רכב	7,966	6,483		5
	דרישות, רישום עקול רכב	4,685	4,785		6
150	דרישות לתשלום, רישום עקול רכב	4,926	4,552		7
	דרישות, עקול רכב	4,588	4,500		8
	עקול רשום, עקול רכב, עקול בנק	4,355	4,335		9
	עקול ברשום רכב	4,257	4,011		10

29. מנהלת מחלקת חנייה ואכיפה מסרה כי כל חובות דוחות חנייה בכל סכום נגזרים לאכיפה בחלוף המועד הקובע. דוח המשקף את הדוחות שנגזרו לאכיפה משקף כמעט במלואו את מצבת החובות.

חובות עובדים משכר

30. חובות עובדים משכר נוצרים ממגוון סיבות ומצבים ובדיקתם נעשית על פי קטגוריות של: עובדים פעילים, עובדים מופסקים, עובדים בחל"ת (חופשה ללא תשלום), עובדים בחל"ד (חופשת לידה), וגמלאים שנפטרו.

ממצבת החובות משכר שהוצגה ע"י מת"ש עולה כי חלק מחובות העובדים הינם חובות ישנים, כלומר נוצרו בתקופה העולה על 7 שנים. על פי חוות דעת משפטית שנמסרה למנהל מת"ש משחלפה תקופה של 7 שנים, חלה התיישנות על החובות ואין אפשרות לנקוט בהליכים לגביית החובות (הגשת תביעה משפטית). מנהל מת"ש מסר כי לגבי חובות אלו אמור להתבצע תהליך של מחיקת חובות מספרי העירייה בדרך הקבועה בחוק.

בתאריך 21.3.2007 העביר מנהל מת"ש לגזבר העירייה רשימה של חובות עובדים, אשר נוצרו בתקופה שקדמה לחודש ספטמבר 2000 לטיפול במחיקתם. סכום סה"כ החובות למחיקה הסתכם לסך של 750,716 ₪ (ראה פירוט בסעיף 44).

סיבות להוצרות חובות בקטגוריות השונות

31. **עובדים פעילים** - הסיבות העיקריות להיווצרות חובות לעובדים פעילים הינם: דיווחים במועד או באיחור על שעות העדרות, טיפול בטעויות בדיווח שעות, הפחתת ימי שביתה, ימי חופשה בחסר, הפחתות של תוספות שניתנו שלא כדין ועוד. דיווחים אלו יוצרים בחלק מהמקרים יתרה שלילית בשכר ומביאים להיווצרות חוב לעובד.

לעיתים נוצר צורך לשינוי ותיקון חישובי המס בשכר בשל המצאת אישור על תיאום מס באיחור או שינוי בנקודות זכות, שינוי סטטוס ועוד. בעקבות חישוב המס החדש נוצרת יתרת חוב לעובד.

32. **נפטרים (גמלאים)** - חובות גמלאים נוצרים בעיקר מדיווח מאוחר על פטירה בעוד שהגימלה ממשיכה להיות משולמת.

בין השנים 2000 – לאמצע שנת 2005 הוצלב קובץ תשלומים לגמלאים עם קובץ מרשם התושבים אחת לחצי שנה. במסגרת בדיקה זו לא התבצעה בחינה של סטטוס השארים כדוגמת נישואין של בן או בת הזוג (שארים). לדברי מנהל מת"ש ההסתברות של שינוי בסטטוס של בן הזוג היא נמוכה ביותר שכן שארים אינם נוהגים להנשא באופן פורמלי שכן פעולה זו מבטלת את הזכות לגמלה. קבלת עידכון באיחור לגבי פטירת גמלאי יצרה חוב שכן הגימלה המשיכה להיות משולמת וכן גם הפעלת הוראות קבע לתשלום מיסי ארנונה בחלק מהמקרים.

מאמצע שנת 2005 החלה להתבצע הצלבת הקבצים אחת לחודש.

מנהל מת"ש מסר כי מיצוי הליכים בחובות של גמלאים שנפטרו בעייתי בשל איתור פרטי שאריו של הגמלאי. כמו כן נמסר כי במהלך שנת 2006 בוצעה פעילות כך שדיווחי שינוי הסטטוס יוזנו טרם העברת קובץ הארנונה ובזה תימנע היווצרות החובות.

33. **חל"ד** - לעובדות היוצאות לחופשת לידה תשלום השכר אמור להיות מופסק מיום היציאה לחופשה. לעיתים קיים פער זמנים בין מועד הדיווח למועד בו יצאה העובדת לחופשה בפועל או מתקבלים עידכוני שעות העדרות ודיווחים שונים מאוחר ליום היציאה לחופשה. הדבר יוצר יתרת חוב. מנהל מת"ש מסר כי נשלחת הודעה על החוב לעובדת עם הרשמו. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטת הממצאים כי לעובדות בחל"ד לא מנוכה החלק היחסי של תשלומים החד פעמיים ומת"ש יעדכן את שגרת החישוב כך שלא יוצג כחוב.

34. **חל"ת** - היציאה לחל"ת אינה מותנה בהסדרת חובות וקיצוזים יחסיים של התשלומים החד פעמיים ומינוסים בחופשות. בחלק מהמקרים נוצר חוב בשל תשלומים חד פעמיים ששולמו במלואם ודיווח מאוחר על העדרויות שלא נוכו בשכר האחרון טרם היציאה לחל"ת. מנהל מת"ש מסר כי לדעתו ניתן להתנות את אישור היציאה לחל"ת באישור מת"ש על סיום ההתחשבנות. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי תשקל הוספת מת"ש כתחנת חובה טרם יציאה לחל"ת.

35. **מופסקים** - לעובדים שעזבו את המערכת במהלך השנה יש לקזז תשלומים שנתיים הבראה ביטוחי רכב וכדומה כמו כן יש לקזז חוסרים של ימי חופשה ומחלה וסכומים הנובעים מהתחשבנות סופית. מקובץ כוח אדם העירוני לא מועבר דיווח מראש על הפסקת עבודה של העובד למת"ש. מנהל מת"ש מסר כי במידה והיה מדובר על הפסקת עבודה עתידית לחברת מלם מערכות (להלן: מל"מ) ניתן היה לחשב הפרשי שכר, טרם מועד הפסקת העבודה. כמו כן מסר כי גם בהתראה קצרה ניתן להפעיל פונקצית "עיכוב שכר" הקיימת במערכת, שבעזרתה ניתן לעכב את התשלום בפועל עד יום לפני מועד התשלום. היחידה או פקיד כוח האדם של היחידה מזינים ישירות למערכת כוח האדם העירונית עידכונים על הפסקת עבודה וכדומה. עידכונים אלו מועברים ונקלטים במערכת מת"ש ומועברים למל"מ באופן מיידי שכן מידי יום נעשית "ריצת נתונים" שיש להם השלכות לחישוב השכר. לעיתים הדיווח בפועל על חוסרים וקיצוזים מגיע לאחר תשלום פיצויים לעובד. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי אפשרות דיווח הפסקת עבודה ויציאה לחל"ת עתידית, תבחן בשיתוף אגף המחשוב. כמו כן מסר כי אגף משאבי אנוש קיצר בפעולה יזומה וללא קשר לדו"ח את הזמן שחלף ממועד הפסקה עד לעדכון המחשב בפועל (ב 5.5 ימים ביחס לשנת 2004) תוך הגברת המודעות לנושא.

36. **הפרשי מס** - חישובי מס אמורים להסגר בתוך שנת הכספים השוטפת. במידה ונוצרים חובות מס בסוף השנה מועבר הסכום ע"י העירייה לרשויות המס והעובד מחוייב בחלקו. לעיתים בשכר חודש האחרון של השנה אין די לכיסוי החוב ואז פורסים את החוב לעובד במשכורות הבאות בעוד שהעירייה העבירה עבורו את יתרת חובו לרשויות המס. מנהל מת"ש מסר כי קיימת אפשרות להעביר את חוב העובד לרשויות המס להתחשבנות ישירה איתם אך לא נוהגים באופן זה.

37. בדוח מצבת חובות שהופק ע"י מת"ש לתאריך 28.2.2007 עולה כי ל- 1,850 עובדים חובות בסכום כולל של 2,039,205 ₪. הדוח חולק לשתי תקופות על פי מועד היוצרות החוב. חובות שנוצרו עד לחודש 10.2000 וחלה עליהם התיישנות, וחובות שנוצרו לאחר 10.2000. להלן ניתוח סטטיסטי של יתרות חייבים (יתרות נכונות לתאריך 28.2.2007) שתאריך היוצרות חובם הינו בתקופה שבין 10.2000 ועד 1.2007. על חובות אלו לא חלה התיישנות

קבוצת תאריך חוב									
סכום כולל	2007	2006	2005	2004	- 2001 2003	- 1999 2000		קבוצת סכום חוב	אוכלוסייה
244	26	75	36	16	84	7	מספר עובדים	א. עד 500	א. מופסקים
37,188	2,928	11,241	6,000	2,511	13,044	1,465	סכום החוב		
57	8	16	11	3	17	2	מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	
41,076	6,191	12,192	7,347	2,166	11,949	1,232	סכום החוב		
86	9	25	14	8	27	3	מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	
189,054	19,517	54,428	29,797	13,828	60,781	10,702	סכום החוב		
9	1	4	1		3		מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	
145,662	15,497	55,869	5,429		68,868		סכום החוב		
396	44	120	62	27	131	12			א. סה"כ עובדים מופסקים
412,980	44,133	133,729	48,573	18,504	154,641	13,399			א. סה"כ סכום החוב של עובדים מופסקים
127	1	43	14	17	52		מספר עובדים	א. עד 500	ב. נפטרים
18,452	307	2,870	2,636	2,666	9,973		סכום החוב		
30		3	4	1	22		מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	
22,455		1,995	3,119	762	16,580		סכום החוב		
77	1		8	12	55	1	מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	
192,647	3,715		22,824	33,885	129,660	2,563	סכום החוב		
24	1		4	8	11		מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	
274,750	5,149		30,657	146,617	92,327		סכום החוב		
258	3	46	30	38	140	1			ב. סה"כ עובדים נפטרים
508,304	9,171	4,865	59,235	183,930	248,541	2,563			ב. סה"כ סכום החוב
261	239	15	1	1	5		מספר עובדים	א. עד 500	ג. פעילים
27,217	23,568	3,050	1	0	598		סכום החוב		
19	16	2			1		מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	
13,299	11,337	1,144			818		סכום החוב		
21	17		1	1	2		מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	
50,221	41,014		1,011	2,842	5,355		סכום החוב		
3	2	1					מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	
24,096	18,748	5,348					סכום החוב		
304	274	18	2	2	8				ג. סה"כ עובדים פעילים
114,834	94,667	9,543	1,012	2,842	6,771				ג. סה"כ סכום החוב
20	17	3					מספר עובדים	א. עד 500	ד. חל"ד
4,127	3,773	354					סכום החוב		
5	5						מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	

קבוצת תאריך חוב									
סכום כולל	2007	2006	2005	2004	- 2001 2003	- 1999 2000		קבוצת סכום חוב	אוכלוסייה
3,754	3,754						סכום החוב		
18	16	2					מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	
56,855	52,157	4,697					סכום החוב		
5	5						מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	
32,399	32,399						סכום החוב		
48	43	5					ד. סה"כ עובדים בחל"ד		
97,135	92,083	5,051					ד. סה"כ סכום החוב		
41	21	14	3	1	2		מספר עובדים	א. עד 500	ה. חל"ת
7,091	4,589	1,774	716	0	12		סכום החוב		
8	2	4	2				מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	
5,499	1,356	2,904	1,239				סכום החוב		
34	13	15	6				מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	
84,279	30,598	41,027	12,654				סכום החוב		
8	2	6					מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	
58,567	13,508	45,059					סכום החוב		
91	38	39	11	1	2		ה. סה"כ עובדים בחל"ת		
155,436	50,052	90,763	14,609	0	12		ה. סה"כ סכום החוב		
1,097	402	228	105	68	281	13	סך הכל עובדים		
1,288,689	290,106	243,951	123,429	205,276	409,964	15,962	סך הכל סכום החוב		

בדיקת מדגם מקרים בקטגוריות השונות לסיבת היוצרות החוב והטיפול בגביית החוב.

38. עובדים פעילים

א. ת.ז. - יתרת חוב בסך 3,024 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.1.2006. העובדת הציגה תיאום מס ממש הכנסה בחודש 12.2005 בגין הכנסה מעבודה נוספת. בעקבות התיאום נדרש נכוי מס גדול מזה שנוכה בפועל. נכוי המס שחושב היה גבוה משיעור השכר בחודש 12.2005. החלה לעבוד בחודש 8.2005. בטופס 101 בו אמורה להצהיר על הכנסה נוספת לא הופיע הצהרה על עבודה נוספת. הוכנסה להסדר תשלומים על פיו הורד לה במשכורות 2006 סכום החוב 8,700 ₪ ב- 10 תשלומים של 870 ₪. נכון ל- 3.2007 לא קיימת יתרת חוב.

- ב. ת.ז. - יתרת חוב 7,100 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.1.2006.
- במשכורת 12.2005 נוצר חוב מס הכנסה בשל סיום תוקף של נקודת זכוי. היה צריך לגבות 37% מס שולי במקום 32%. הפרשי המס עמדו על סכום של 7,160 ש"ח. הופחת ממשכורות הבאות. נכון ל- 2007 לא קיימת יתרת חוב.
- מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטת הממצאים כי מאחר ובמקרים שהוצגו בסעיף א, ו ב, מדובר בהסדרים מול מס הכנסה, אין לעירייה שליטה על הוצרות החוב. כמו כן ציין שלעובדים פעילים מבוצע קיזוז משכרם.
- ג. ת.ז. - יתרת חוב בסך 2,841 ש"ח. תאריך היוצרות החוב 3.2004. רשומה כעובדת פעילה. בפועל לא פעילה.
- החוב נובע מהפחתת שעות העדרות בחודש 3.2004. מדווחת במערכת כחלקיות משרה בשיעור 0. לא מועבר שכר מ- 4.2004.
- מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטת הממצאים כי הממצאים נכונים, יחד עם זאת מדובר בעובדת קבועה שניתקה מגע עם העירייה באופן חד צדדי וללא מימוש זכויות פנסיוניות.
- ד. ת.ז. - יתרת חוב בסך 45,353 ₪. תאריך היוצרות 12.2006. נובע מהפרשי מס הכנסה והפרשים בשל בדיקה של הממונה על השכר. סכום החוב היה גדול מהשכר החודשי. נעשתה פריסה בהסדר תשלומים של סכום חלקי של החוב 6,263 ₪. יתרת החוב הועברה לטיפול מס הכנסה ונמחקה ברישומי העירייה.
- ה. ת.ז. - יתרת חוב בסך 16,593 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.12.2006. מורה במשרה חלקית 50% משרה.
- החוב נובע מכך שלא בוצע ניכוי לקרן השתלמות למורים. הניכוי בוצע רטרואקטיבי בגין מספר שנים. הניכוי הופחת בהסדר תשלומים של 45 תשלומים בסך 360 ₪ כל אחד. סגן מנהל מת"ש מסר כי הנהלת קרן ההשתלמות ו/או הבנק היו אמורים להודיע לעירייה על אי העברת הכספים. הדרישה התקבלה רק בחודש 12.2006 ובעקבותיה נעשה ניכוי על כל השנים שלא הופרשה בהם קרן השתלמות.
- ו. ת.ז. - יתרת חוב בסך 4,084 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.6.2001. עובדת איכילוב. החוב נובע מהפחתה בשני מועדים של מענק חד פעמי משמרות שניתן בטעות. לא פעילה מופיעה כפעילה נמצאת בהקפאת זכויות. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטת הממצאים כי יש להתייחס לעובד בהקפאת זכויות כאל עובד מופסק ולפתוח כנגדו בהליכי גבייה כמקובל לגבי עובדים מופסקים.

- ז. ת.ז - יתרת חוב בסך 11,950 ₪. תאריך היוצרות החוב 3.2006.
נמצא בהליך משמעת משפטי - עובד מושעה. בחודש 3.2006 נוכו משכורות ינואר ופברואר ששולמו בשל כך שהיה כבר מושעה בתקופה זו. ההודעה על ההשעיה מחודש 1.2006.
עובדים מופסקים 39
- א. ת.ז - יתרת חוב בסך 1,064 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.8.2006.
הפסיקה לעבוד בתאריך 10.3.2006. בחודש 4.2006 נוכו לה שעות העדרות עבור חודש מרץ, הביא ליתרה שלילית.
- ב. ת.ז - יתרת חוב בסך 1,613 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.7.2005. העובד הפסיק לעבוד בתאריך 1.5.2005 חודש לאחר מכן נוכו שעות שביתה ושעות העדרות. בחודש 6.2005 נשלח מכתב על החוב לעובד. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות יחד עם זאת נמסרה הודעה מקדימה למת"ש בדבר הפסקת העבודה צפויה. בנוסף כיום מנוכת השביתה ממופסקים מיד עם הפסקת עבודתם.
- ג. ת.ז - יתרת חוב בסך 1,543 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.9.2004. בתאריך 14.7.2004 הפסיק העובד לעבוד אך שולמה לו משכורת מלאה בגין חודש 7.2004. חודש לאחר מכן הופחת השכר ששולם ביתר עבור מחצית חודש יולי וכן שעות העדרות שדווחו. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי הממצאים נכונים, החוב נוצר בשל פער זמן בין הדיווח להזנה למחשב, דבר שתוקן בשנה האחרונה.
- ד. ת.ז - יתרת חוב בסך 4,155 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.11.2002.
העובד הפסיק לעבוד בתאריך 10.9.2002. חודש ספטמבר שולם במלואו. בחודש 10.2002 נוכתה יתרת תשלום חודש ספטמבר ו-50 שעות העדרות בספטמבר. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי בעקבות הליכים משפטיים יתרת החוב עמדה על סך של 1,281 ₪ ונפרעה.
- ה. ת.ז - יתרת חוב בסך 45,279 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.7.2001. העובד הפסיק לעבוד ב-1.2000. מועד הפסקת עבודה לא דווח ובין החודשים 1-11.2000 שולמו לו כל המשכורות בגין תקופה זו באופן חד פעמי. העובד סרב להחזיר את השכר ששולם. הוגשה נגדו תביעה משפטית. המשפט בשלב סיכומים נכון למועד עריכת הביקורת. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי הממצאים נכונים, יחד עם זאת ראוי לציין שכבר במועד התקלה (שנת 2001), נערך ביוזמת מנהל אגף משאבי אנוש דאז תחקיר יסודי והופקו הלקחים.

- ו. ת.ז – יתרת חוב בסך 5,571 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.3.2006. בחודש 2.2006 דווח מכוח אדם על הפסקת עבודה של העובד מתאריך 26.10.2005. כתוצאה מהשכר ששולם ביתר ממועד הפסקת העבודה בפועל נוצר חוב בסך 9,109 ₪. בשל החזר מס סכום החוב פחת לסכום של 5,571 ₪. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי הממצאים נכונים. שורש התקלה נעוץ בכך שטופס דיווח הפסקת עבודה נעלם בדרכו להקלדה. כיום הפסקות העבודה מדווחות ישירות ע"י היחידות והסבירות לתקלה מסוג זה הינה אפסית.
- ז. ת.ז – יתרת חוב בסך 3,450 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.6.2006. במשכורת חודש 5.2006 דווח מכוח אדם על יציאת העובד לחל"ת מתאריך 3.4.2006, באותו מועד דווח גם על 202 שעות חוסר שיצרו חיוב כולל בסך 8,344 ש"ח. בחודש 6.2006 דווח מכוח אדם על זיכוי בשעות העדרות בסך כספי של 4,266 ₪. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות, יחד עם זאת יצויין שהוראת ביצוע לגבי עובדים שנפגעו בתאונת עבודה ולא נכללו בהרשאה, רועננו בחודש 10.2006. כמו כן, ירועננו ההנחיות הנוגעות לעיכובי שכר.
- ח. ת.ז - יתרת חוב בסך 7,546 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.2.2003. במשכורת חודש 1.2003 התקבלה הודעה מכוח אדם על הפסקת עבודה ב- 1.9.2002. החוב נוצר מתשלום משכורות מלאות לחודשים 9-12.2002. החוב נוצר במערכת לאחר מועד תשלום הפיצויים. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות. מקור הטעות בכך שהעובדת דווחה כעובדת חודשית בעוד שבפועל היתה שעתית וכן שהפסקת העבודה לא דווחה במועד. בחודש 5.2006 בוצעה פעילות כך שלעובד שלא המציא כרטיס נוכחות לא ישולם שכר.
- ט. ת.ז - יתרת החוב 34,044 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.11.2006. יצירת החוב בפועל החלה בחודש 8.2006. בחודש זה התקבל דיווח מכוח אדם על הפסקת עבודה בתאריך 1.10.2003. בשל תשלום המשכורות בתקופה בה לא עבדה העובדת נוצר חוב בסך 21,696 ₪. בחודש 10.2006 התווסף חוב נוסף בסך 18,000 ₪ בשל דיווח על הפרשים. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות, במועד לא ידוע הוזן למורה ילד נוסף שלא עפ"י זכאותה מכך שולמו לה תוספות יוקר אם וחושב מס הכנסה שלא עפ"י זכאותה. הדבר התגלה רק במועד פרישתה מטעם קרן הביטוח.
- י. ת.ז – יתרת חוב בסך 16,043 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.11.2002. בחודש 11.2002 דווח על הפסקת עבודה בתאריך 28.10.2002. בין התקופה 1.1.2001 ועד 28.10.2002 העובדת היתה בחל"ת ודווחה בסטטוס של שמירת זכויות. בפועל לא שילמה את התשלומים לשמירת זכויות, אך קבלה בתשלום הפיצויים תמורה עבור זכויות אלו. החוב

נוצר בשל אי תשלום החיובים בגין שמירת זכויות. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי הנושא נמצא בבדיקת מת"ש.

א. ת.ז – יתרת חוב בסך 4,575 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.10.2006. בתאריך 1.9.2006 דווח מכוח אדם על הפסקת עבודה בתאריך 1.3.2005. הדיווח באיחור על הפסקת עבודה, דווח נוסף על 104 שעות העדרות והחיוב בגין ביטוחי רכב יצרו חוב בסך 17,658 ₪. בתאריך 1.3.2005 החוב קטן לסכום של 11,000 ₪ בגין זכוי מס הכנסה. בחודש 4.2005 תוקן בשל קיזוז פיצויי פיטורין. בחודש 6.2005 קטן בשנית בשל ביטול דיווח קודם של העדרויות בסך של 5,029 ₪. בחודש 7.2005 הוקטן סכום החוב בשל הפרשים. בחודש 9.2006 הוגדל סכום החוב בשל חיוב שנוצר בגין ביטול דמי פיצויים. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות. יצויין שהיחידה נהגה כהלכה בכך שהודיעה מבעוד מועד למנהל מת"ש על כך שהעובד מתעתד לעזוב. יצויין שבפעילות יזומה של מת"ש התגלה כפל תשלום פיצויים לעובד הן מהעירייה והן מקופה מרכזית.

ב. ת.ז - יתרת חוב בסך 4,736 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.12.2001. בתאריך 10.2001 שולמו פיצויי פיטורין בסך 43,116 ₪. במועד זה דווח על הפסקת עבודה מתאריך 1.2000. שכר ששולם ביתר בחודשים 10.2000-1.2001 יצר חוב בסך 47,838 ₪. מחוב זה קוזזו פיצויי פיטורין בסך 43,116 ₪. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות, יחד עם זאת מדובר במקרה של שאיר שנישאה בשנית ולא דיווחה על כך.

40. עובדים בחל"ד

א. ת.ז – יתרת חוב בסך 3,670 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.12.2006. במשכורת 11.2006 נקלט דיווח על יציאה לחופשת לידה בתאריך 9.10.2006. החוב נוצר משכר ששולם ביתר בחודש אוקטובר 2006.

ב. ת.ז – יתרת חוב בסך 1,548 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.12.2006. במשכורת חודש 11.2006 דווח על חופשת לידה מתאריך 1.10.2006. כמו כן דווח על שעות העדרות בחודש ספטמבר בסך כספי של 1,790 ₪. יצר חוב בסך 1,548 ₪. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי העובדות נכונות. מדובר ביולדת שהתפטרה בסיום החל"ד. החוב היה צ"ל מקוזז מתשלום הפיצויים.

41. עובדים בחל"ת

- א. ת.ז – יתרת חוב בסך 2,363 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.6.2006. העובדת יצאה לחל"ת בתאריך 1.5.2006 וחויבה בחלק היחסי של תשלומי ביטוחי רכב לתקופה שבין 6.2006-12.2006. כמו כן נוכו 14 שעות העדרות. העובדת נמצאת עדיין בחל"ת נכון למועד איסוף הממצאים. מנהל מת"ש מסר כי לדעתו יש להתנות יציאה לחל"ת בקבלת אישור ממת"ש על סיום התחשבות כספית. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטות הממצאים כי העובדות נכונות, יחד עם זאת מת"ש ישקול בדיקת כל חובות העובדים בעת הטפול בהארכת חל"ת. יצויין שהעובדת פרעה את חובה בחודש 3.2007.
- ב. ת.ז – יתרת חוב בסך 12,939 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.2.2006. העובד יצא לחל"ת בתאריך 1.1.2006. במשכורות חודש ינואר 2006 נוכו סכומי ביטוחי הרכב ואגרת רישוי ששולמו ב- 12.2005 וכן 90 שעות העדרות בסכום של 4,849 ₪. בחודש 1.2007 נוכה נכוי נוסף בגין דמי הבראה. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטות הממצאים כי במהלך חודש 1.2007 קוזז חוב זה מפיצויי הפיטורין ששולמו לעובד.
- ג. ת.ז – יתרת חוב בסך 8,612 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.12.2006. העובד יצא לחל"ת בתאריך 1.10.2006. במשכורת 10.2006 דווח על 393 שעות העדרות בסך כספי של 10,152 ₪. במשכורת 11.2006 דווח על יציאה לחל"ת והופחתה משכורת 10.2006 ששולמה ביתר. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטות הממצאים כי הנושא נמצא בבדיקת מת"ש.
- ד. ת.ז – יתרת חוב בסך 9,066 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.12.2006. בחודש 11.2006 דווח על יציאה לחל"ת מתאריך 1.10.2006. בשכר 11.2006 הופחת שכר 10.2006 ו-140 שעות העדרות בסך כספי של 3,935 ₪.
- ה. ת.ז – יתרת חוב בסך 5,546 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.10.2006. בשכר 9.2006 דווח על יציאה לחל"ת בתאריך 31.8.2006. הופחתו סכומי ביטוחי רכב השנתיים. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטות הממצאים כי העובדות נכונות, יצויין שהדיווח הועבר במועד. יחד עם זאת, מת"ש יבחן דרכים למתן אינדקציה לקיום החוב בתיקי העובדים כך שגם היחידה תדע על קיום חובות.

42. גמלאים שקיצבתם שולמה אחרי פטירה

- א. ת.ז – יתרת חוב בסך 5,008 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.9.2002. העובד נפטר בתקופה שיצא לחל"ת. החוב נובע מניכוי ביטוחי רכב. משולמת גמלה לאשתו. החוב לא קוזז מהגמלה. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיטות הממצאים כי העובדות נכונות בחלקן, העובד הוצא לחל"ת מפאת מחלה שנפטר מימנה בסופו של דבר. החוב צ"ל רק על

חצי שנה שהיה בחל"ת ולא על כל השנה, מת"ש יורה על תקון שגרת החשוב. בהיעדר אינדיקציה לנושא בתיק העובד, לא הועלה הנושא במפגש שארים.

ב. ת.ז - יתרת חוב בסך 22,999 ₪. בחודש 8.2004 דווח על פטירת שארה של גמלאי מתאריך 31.12.2003. החוב נובע מחודשי הגמלה ששולמו ביתר בין 1.2004-7.2004. מנהל אגף משאבי אנוש מסר כי העובד הוצא לחל"ת מפאת מחלה, ונפטר בתקופת החל"ת. החוב הוא רק על תקופה של חצי שנה. בהעדר אינדיקציה לנושא בתיק העובד לא הועלה הנושא במפגש שארים.

ג. ת.ז - יתרת חוב בסך 33,695 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.9.2004. בחודש 8.2004 דווח על פטירת הגמלאי בתאריך 26.9.2003. החוב נובע מחודשי גמלה ששולמו ביתר.

ד. ת.ז - יתרת חוב בסך 55,145 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.9.2004. בחודש 8.2004 דווח על פטירת גמלאית בתאריך 28.7.2003. החוב נובע מחודשי גמלה ששולמו ביתר.

ה. ת.ז - יתרת חוב בסך 11,616 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.5.2005. בחודש 4.2005 דווח על פטירה מתאריך 24.1.2005. החוב נובע מחודשי גמלה ששולמו ביתר.

ו. ת.ז - יתרת חוב בסך 4,805 ₪. תאריך היוצרות החוב 1.5.2005. בחודש 4.2005 דווח על פטירה בתאריך 20.2.2005. החוב נובע מתשלום ביתר של גמלת חודש 3.2005.

מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי לגבי המקרים המפורטים בסעיף תת סעיפים ב-ה הנושאים מצויים בבדיקת מת"ש.

43. סגן מנהל מת"ש מסר כי באשר לטיפול בחייבים משכר בדרך כלל נשלחו אליהם מכתבי הודעה על החוב. לא נעשתה פעילות אכיפה באמצעות תביעה משפטית. רק במקרה אחד הוגשה תביעה משפטית נגד חייב מרשימת החייבים. כמו כן מסר כי בשנים האחרונות לעובדים שהפסיקו את עבודתם ושעומד נגדם חוב משכר לעירייה לא נמסרו מכתבי שיחרור של קרנות הפנסיה הנדרשים בקרנות כדי לקבל את הכספים המופקדים לזכות העובד.

מנהל מת"ש מסר כי במקרים בודדים על פני השנים 2004 - 2007 נעשו עיקולי שכר במשכורות עובדים כתוצאה מפעולות אכיפה בטיפול בחובות לעירייה. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הממצאים כי סמנכ"ל העירייה הנחה את השירות המשפטי להגיש תביעות כנגד עובדים חייבים. השירות המשפטי לא היה ערוך לנושא ועל כן בוצע מיקור חוץ, כחלוף שנה אחר משרד שיאות לטפל בנושא והליך התקשרות עם המשרד הינו בשלב מתקדם. כמו כן מסר כי עפ"י חוק שכר לא נדרש אישור המעביד לשיחרור כספי הקרנות. הביקורת מציינת כי ממת"ש נמסר כי נמסרים מכתבי שיחרור לעובדים להצגה בקרנות ובמידה וקיים חוב נעשה שימוש בעיכוב מכתבי השיחרור לקרנות.

44. להלן ריכוז החובות המיועדים למחיקה על פי קטגוריות עובדים מופסקים, נפטרים ופעילים, תקופת הווצרות החוב קודמת ל- 10.2000.

קבוצת תאריך חוב					
סכום כולל	1999-2000	עד 1998	קבוצת סכום חוב	א. מופסקים	אוכלוסייה
374	48	326	מספר עובדים	א. עד 500	א. מופסקים
64,000	9,209	54,791	סכום החוב		
82	12	70	מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	ב. 501 עד 1,000
59,487	8,513	50,974	סכום החוב		
135	31	104	מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	ג. 1,001 עד 5,000
259,028	61,652	197,376	סכום החוב		
6	2	4	מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	ד. 5,001 ומעלה
49,147	20,732	28,415	סכום החוב		
597	93	504			א. מופסקים - מספר עובדים
431,662	100,105	331,557			א. מופסקים - סכום החוב
70	22	48	מספר עובדים	א. עד 500	ב. נפטרים
11,852	3,638	8,214	סכום החוב		
17	2	15	מספר עובדים	ב. 501 עד 1,000	
12,393	1,129	11,264	סכום החוב		
51	19	32	מספר עובדים	ג. 1,001 עד 5,000	
116,599	39,547	77,052	סכום החוב		
12	8	4	מספר עובדים	ד. 5,001 ומעלה	
173,870	122,069	51,801	סכום החוב		
150	51	99			ב. נפטרים - מספר עובדים
314,714	166,383	148,331			ב. נפטרים - סכום החוב
3	2	1	מספר עובדים	א. עד 500	ג. פעילים
197	141	56	סכום החוב		
3	1	2	מספר עובדים	ב. 1,001 עד 5,000	
3,944	1,625	2,319	סכום החוב		
3	3	3			ג. פעילים - מספר עובדים
4,140	1,766	2,375			ג. פעילים - סכום החוב
753	147	606			סך הכל עובדים
750,516	268,254	482,262			סך הכל סכום החוב

45. קטגוריה נוספת של חובות משכר נוגעת לחובות עובדים וגמלאים שנוצרו בעקבות החלטות של הממונה על השכר.

ממת"ש נמסרה רשימה של 37 עובדים שמתקיימים לגביהם הליכים שונים במסגרת תביעות של הממונה על השכר להשבת כספים בגין חריגות שכר שונות לכאורה.
בחלק מהמקרים נשלחה התייחסות לממונה על השכר וטרם התקבלה בהם החלטה וחלק אחר מהמקרים נידונים בבית דין לעבודה.

46. הביקורת מציינת כי בדוח חובות עובדים לחודש 4.2007, שהועבר לביקורת על ידי מנהל מת"ש, סה"כ חובות משנת 2001 ואילך עומד על סכום של 1,281,348 ₪.
47. מנהל אגף משאבי אנוש מסר בהתייחסותו לטיוטת הדוח מספר נתונים כללים:
- במהלך התקופה שקדמה לביקורת ובמהלכה (אך ללא קשר אליה), בוצעו פעולות שונות שתכליתן מניעת חובות עובדים:
- א. מתן הנחייה ליחידות שאין לעכב את הטפול בעובדים שהפסיקו את עבודתם וכדבר החובה לעדכן נתוני נוכחות טרם דיווח על הפסקת העבודה.
  - ב. קצור משך הזמן לצורך הזנת הפסקות עבודה במערכת הממוחשבת ע"י הסברה וע"י ביזור סמכויות להזנת נתוני הפסקת עבודה.
  - ג. סגלי מאבי אנוש הונחו ליידע גורמים שונים ובהם את אגף משאבי אנוש בדבר הפסקות עבודה עתידיות.
  - ד. הפעלת נוהל מסודר להזדכות עובדים מצידוד עירוני.
  - ה. במקרה שביתה מונחים סגלי משאבי אנוש לבצע נכוי של ימי שביתה מעובדים מפסיקים או היוצאים לחל"ת.
  - ו. מתקבל קובץ נפטרים ממרשם האוכלוסין ע"מ למנוע תשלום גמלה לגמלאים שנפטרו.
- כמו כן מסר כי ע"פ הוראות סעיף 25 לחוק הגנת השכר התש"ח-1958 ובהתאם לחוות דעת השירות המשפטי חל איסור מוחלט על בצוע ניכוי כלשהו מבלי שנתקבלה הסכמת העובד לעצם הניכוי. הדבר יוצר קושי בכל הכרוך בגביית חובות שנוצרו בשל תשלום שכר שלא עפ"י זכאות העובד.
- בהתייחסות לטיוטת הממצאים נמסר מהשירות המשפטי כי ניתן להפסיק תשלום חריג ו/או שגוי לעובד בתנאי שהודע לו על כך ואולם אין כל אפשרות לניכוי החוב שנוצר ונגבה ממשכורתו אלא בהסכמתו.
- הביקורת מציינת כי חיוב העובד וגביית חובות בגין תשלומי יתר נעשים בפועל באופן שוטף ללא החתמה של העובד בכתב על הסכמה.

מסקנות**כללי**

48. בדיקה של מצבת חובות חברי מועצה ועובדי עירייה לרשות, בגין קבלת שירותים עירוניים, הוגדרה והודגשה ע"י משרד הפנים כנושא הדורש מעקב שוטף ע"י הגורמים הממונים מטעמו לביצוע ביקורת על פעילות הרשות.
49. לנושא משמעות נורמטיבית בהיבט של מחויבות חברי המועצה ועובדי העירייה לרשות אותה הם משרתים ושימוש דוגמא אישית כלפי כלל עובדי העירייה, כלל חברי המועצה וכלל תושבי העיר. כמו כן, פעולות אכיפה המתבצעות ע"י הרשות לגביית חובות מתושבי העיר מחייבות על אחת כמה וכמה ביצוע פעולות דומות כלפי עובדי העירייה ונבחריה.
50. יחד עם זאת, עובדת היותו של עובד עירייה תושב העיר, אין בה כדי להקים נגדו חובות במישור החוקי בשונה משאר תושבי העיר ובשונה משאר עובדי העירייה שאינם תושבי העיר.

חובות ארנונה

51. בתחום הארנונה עולה כי הקפי חובות עובדים הינם משמעותיים וכן חובות בני זוגם. חובות עובדים, נכון למועד איסוף הנתונים (4.2007) הסתכמו לסך של 2,140,759 ₪ וחובות בני זוגם הסתכמו לסך של 2,103,143 ₪ (בניהן חובות עסקים של בני זוג בהקפים של כ- 400,000 ₪ לחשבון).
52. עד תחילת שנת 2006 לא נוהל מעקב אחרי חובות עובדי עירייה. משנת 2006 החלה פעילות ליצירת תשתית למעקב אחרי חובות עובדי עירייה.
- חשבונות חייבים עובדי עירייה סומנו בדרך עקיפה רק בחצי שנה האחרונה במערכת הממוחשבת ע"י ציון כי נשלח מכתב לעובד עירייה. נכון למועד עריכת הביקורת טרם גובשה החלטה באם לסמן את שמות עובדי העירייה בקובץ חייבים, באיזה דרך ולאיזה גורמים יהיה מידע זה פתוח.
- לדעת הביקורת סימון חשבונות עובדים בקובץ חייבים יהיה בו כדי להקל על איתור החייב במידת הצורך במסגרת מקום עבודתו בעירייה והסכון בפעולות איתור, ביצוע עיקול שכר זמין, וקבלת תמונה עדכנית ושוטפת על היקף חובות עובדים.
- ההיבט המשפטי בשאלה האם ניתן לבצע גם מעקב זה לגבי חובות בני זוגם של עובדי עירייה צריך להיבחן על ידי השירות המשפטי, שכן עולה שבחשבונות אלו הנושאים את שם בן הזוג מדובר בדירת המגורים משותפת או בנכס עסקי וחלקם נושאים חובות בסכומים גבוהים.

53. בחשבונות בהם קיימת הוראת קבע לתשלום משכר או מחשבון בנק, פוטנציאל יצרת חוב קטן. לעובדי עירייה קיימת אפשרות להורות על הוראת קבע לתשלום הארנונה משכרם, למשלמים בדרך זו ניתנת הטבה בכך שהורדת התשלום הדו חודשי שמתבצעת בדר"כ במועד תשלום אחד, מתבצעת בשני מועדי תשלום.
- חלק קטן יחסית מעובדי העירייה שהינם תושבי העיר מבצעים את תשלום הארנונה בדרך זו (835 מתוך כ- 4,500 עובדים). לדעת הביקורת לא קיימת מודעות מספקת לאפשרות זו שיש בה הטבה. תשלום בהוראת קבע מהשכר או מחשבון בנק יש בו בכדי להקטין את היקף החובות.
54. פעולות האכיפה מתבצעות באופן חלקי רק בחלק מהחשבונות ברי אכיפה. במספר חשבונות ברי אכיפה כמצויין בטבלה בסעיף 6 לא בוצעו כלל פעולות אכיפה למרות סכומי החוב הגבוהים. בחלק אחר של חשבונות החייבים למרות ביצוע פעולות אכיפה מנהליות ושיפוטיות עדיין קיימת יתרת חוב משמעותית.
- במדגם חשבונות שנבדקו נמצא כי בפעולות האכיפה שבוצעו לא מוצתה או לא הופעלה פעולת אכיפה של ניתוק מים למרות חובות גבוהים בתשלום חשבונות מים. בחלק מהמקרים קיימים פערי זמן ברציפות פעולות האכיפה.
- בדוחות שנמסרו לביקורת הצגת חוב המים נעשתה בסכום אחד הכולל את החוב השוטף ואת החוב בפיגור (שנים קודמות), בשל חוסר אפשרות במערכת הממוחשבת להציג את הסכומים בנפרד. כמו כן קיימת בעיה כללית בשימוש בפעולות אכיפה של ניתוק מד מים במצב בו מד המים הינו בשימוש משותף של מספר צרכנים.
55. לא ניתן לקבל הן מאגף לגביית ארנונה והן ממת"ש נתון כולל לגבי מספר עיקולי השכר שנעשו בגין חובות ארנונה הנוגעים לעובדי העירייה. הביקורת מציינת כי עיקול שכר הוא אחד הכלים הזמינים והחוקיים לפעולה נגד חייבים עובדי עירייה. מבדיקה של מדגם מקרים עולה כי רק בחלק מהמקרים נעשה שימוש בהליך של עיקול שכר.
56. נכון למועד עריכת הביקורת נעשה משלוח אחד וחלקי של מכתבים לעובדים שחשבון הארנונה נושא את שמם. טרם נבחנה האפקטיביות של משלוח מכתבים אלו, והשפעתם על הקטנת מצבת החובות. טרם בוצעה הרחבת משלוח המכתבים גם בחשבונות משותפים (עובד עירייה וכן זוג).

חובת חינוך

57. בתשלומים בנושאי חינוך קיימת לעובדי עירייה האפשרות להורות על הוראת קבע מהשכר רק לחלק מתחומי הפעילות. ביתרת התחומים (כגון תשלום אגרות חינוך) לא ניתן לחתום על הוראת קבע מאחר והמערכת הממוחשבת אינה תומכת באפשרות זו. כאמור תשלום באמצעות הוראת קבע יש בו כדי להקטין את פוטנציאל יצור החובות.

58. כתוצאה מכך שבחלק מהמקרים לא הוחתם ההורה על כתב התחייבות, נוצרת מניעה להגשת תביעה משפטית שבה נדרשת הצגת כתב התחייבות כראיה לקיום החוב, וגביית החוב אינה מתבצעת.
59. באכיפה שיפוטית במדגם מקרים שנבדקו עולה כי מדובר בחייבים בעלי חובות נוספים מעבר לחוב לעירייה. במקרים אלו החוב לעירייה נכנס בהוצאה לפועל לגדר איחוד תיקים, ומתיק האיחוד מתקבלים סכומים פעוטים בתדירות נמוכה, דבר שמונע מחד פעולות אכיפה נוספות ומאידך אינו מצמצם משמעותית את גובה החוב.
- אכיפה מנהלית אינה מתבצעת בתחומים אלו, ביצועה במידת האפשר יכול ליצור נתיב פעולה נוסף מעבר לפעולה בתיק האיחוד בבית המשפט.
60. עולה כי מצבת החובות בתחום חינוך עלתה מדוח 6.2006 (שלאחריו נשלחו מכתבים לעובדים) לדוח חובות שהוצא ב 2.2007 מסכום של 261,207 ₪ ל 324,138 ₪. לדעת הביקורת יש לבחון את אפקטיביות שליחת המכתבים והנוסח המופיע בהם.
61. בבדיקה מדגמית שנערכה ע"י הביקורת במספר מקרים עולה כי נעשה טיפול בחובות בדרך של אכיפה משפטית שלא תמיד אפקטיבית מהסיבות שפורטו. כמו כן בחלק מהמקרים קיימים פערי זמן בין פעולת אכיפה אחת לבאה אחריה.
- לא קיימות הנחיות מיוחדות לטיפול בחובות עובדי עירייה.

חובות חנייה

62. חובות עובדי עירייה בנושא חנייה עומדים על סך של 940,000 ₪. לחלק מהעובדים חובות בהקפים גבוהים הנעים בין 20,000 ₪ ל 50,000 ₪.
- החובות המוצגים הינם חובות שנגזרו לאכיפה, אך יחד עם זאת עדיין קיימים בהם יתרות חוב גבוהות למרות פעולות האכיפה.
- בין פעולות האכיפה לא מצויינות פעולות אכיפה של עיקול שכר, לדעת הביקורת יש בפעולה זו כדי לקדם את תהליך צימצום החובות ושימוש בכלי זמין ואפקטיבי.
- לא קיימות הנחיות מיוחדות לטיפול בחובות עובדי עירייה ולא נשלחו מכתבי התראה לעובדים.

חברי מועצה

63. בתחום הארנונה לחבר מועצה אחד חוב בסך של 851 ₪ לשנה שוטפת (נכון ל- 5.2007).
- בתחומי חינוך ורווחה לא נמצאו חובות למועד הבדיקה.
- בתחום החנייה ל- 4 חברי מועצה חוב כולל של כ- 2,200 ₪.

חובות משכר

64. בהתייחסות לנושא של חובות עובדים משכר קיים היבט השונה מהתייחסות לחובות בנושאים האחרים שהוצגו. יצרת חובות משכר תלויה בחלק מהמקרים ונובעת מהתנהלות המערכת העירונית. ניתוח הסיבות להוצרות חובות אלו יכול בחלק מהמקרים להביא למניעתם ו/או להקטנתם.
- היקף חובות עובדים משכר לשנים 2001- תחילת 2007 עומד על סכום של כ- 1,270,000 ₪. מסת החוב הגבוהה באה במיוחד לידי ביטוי בקטגוריה של עובדים מופסקים ל- 384 עובדים חובות בסך כולל של כ- 400,000 ₪ ובקטגוריה גמלאים ל- 257 עובדים חובות בסך כולל של כ- 505,000 ₪.
65. במצבת החובות כפי שנמסרה ממת"ש קיימים חובות בסכום של כ- 750,000 ₪ שהתיישנו מאחר ולא טופלו. לגבי חובות אלו לא ניתן לבצע פעולות גבייה ודינם להמחק בפרוצדורה הקבועה. נכון למועד כתיבת הדוח טרם בוצעה מחיקתם.
- הטיפול בגביית חובות משכר על פני השנים היה מינורי ולא אפקטיבי, השירות המשפטי לא פעל לטיפול בחובות למעט הגשת מספר תביעות משפטיות בודדות למרות שהועברו אליו דיווחים ממת"ש.
66. הסיבות העיקריות להוצרות חובות משכר נעוצות באי דיווח במועד של שינויי סטטוס העובד כגון: הפסקת עבודה, יציאה לחל"ת, יציאה לחל"ד, פטירה וכמו כן בשל דיווח מאוחר על שינוי בהיקף שעות עבודה, שעות העדרות, חופשה, מחלה, שביתה ונתונים אחרים שלא דווחו בשוטף ובצמוד לחודש היווצרותן אלא דווחו בדיעבד. מדובר בנתונים שאמורים וניתנים להיות מדווחים בצמוד להתרחשותם.
67. בקטגוריה של עובדים בחל"ת - היציאה לחל"ת אינה מותנה בהסדרת חובות וקיוזים יחסיים של התשלומים החד פעמיים וקיוזו ימי חופשה שביתרת חובה. מהדוגמאות שהובאו עולה כי לאחר היציאה לחל"ת מבוצעים קיוזים של תשלומים שנתיים, וכן קיוזים בגין שעות העדרות שלא דווחו במועד (בדוגמאות- 14 שעות העדרות, 90 שעות העדרות, 393 שעות העדרות, 140 שעות העדרות) וקיוזי שכר ביתר ששולם בתקופה בה העובד שהה כבר בחל"ת ולא דווח למערכת. מהתייחסויות שקבלה הביקורת ממת"ש ואגף משאבי אנוש עולה כי ניתן להוסיף את מת"ש כתחנת חובה טרם היציאה לחל"ת להסדר ולקיוז חובות ותשלומים.
68. בקטגוריה של תשלומים לגמלאים נוצר פער גדול בדיווח בין מועד פטירה לעידכון במערכת. הפער הצטמצם בשנים האחרונות בהם הונהגה הרצת קובץ גמלאים מול קובץ משרד הפנים (מידי חודש). עד לשנת 2005 היו קיימים פערים גדולים בין מועד הפטירה בפועל למועד קליטת הדיווח

- בקבצי העירייה דבר שיצר חובות בסכומים גבוהים.
- חוסר מידע בתיקי כוח אדם ובקובץ כוח אדם על קיום החוב אינו מאפשר טיפול של פקידי כוח אדם בנושא בהזדמנויות של קשר שנוצר עם הגמלאי או בני משפחתו. קיימת אפשרות של קיזוז חוב הגמלאי שנפטר מקיצבת שארי הגמלאי (במידה ומשולמת לשארים), אך לא מתבצע מעקב למיצוי אפיק זה.
69. בקטגוריה של עובדים פעילים הסיבות העיקריות להיווצרות החוב נעוצות בעדכון מאוחר של תאומי מס, דיווח מאוחר על שעות העדרות וטעויות בדיווחים שיוצרות יתרת שכר שלילית.
- בקטגוריה זו קיים שכר שוטף שניתן לקזז ממנו אך לעיתים יתרות השכר אינן מספיקות לכיסוי החוב או שמבוצע הסדר מדורג של השבת החוב.
70. בקטגוריה של עובדים מופסקים החוב נוצר בדר"כ מאי דיווח במועד על הפסקת העבודה, ודיווחים מאוחרים של שעות העדרות ותשלומים חד פעמיים. בקטגוריה זו עומדת לרשות המערכת אפשרות לגבות את החוב מתשלום פיצויי הפיטורין, תשלום חודשי הסתגלות וכדומה. בחלק מהמקרים לא נגבה החוב מסכום הפיצויים, מאחר ועידכונים התקבלו אחרי תשלום הפיצויים ובחלק אחר של המקרים יתרת הפיצויים לא מספיקה לכיסוי החוב, או שלא קיימת זכאות לפיצויים.
71. לגבי שימוש בעיכוב מכתבי השיחרור לקרנות כאמצעי לגביית חובות מעובדים מופסקים קיימת מחלוקת. לדעת מת"ש ניתן להשתמש בכלי זה ובחלק מהמקרים עוכבו מכתבי השחרור בשל קיום חוב. לדעת משאבי אנוש מאחר ואין צורך חוקי במתן מכתבי השחרור לא ניתן לעכבם.
72. הגם שנמסר מאגף משאבי אנוש שקוצר זמן הדיווח בקטגוריה עובדים מופסקים. עדיין לדעת הביקורת אין סיבה שהפסקת עבודה הידועה מראש (במרבית המקרים) לא תועבר למת"ש במועד המוקדם להפסקה בפועל ותאפשר למת"ש לבצע את החישובים הנדרשים בשכר האחרון המשולם לעובד ובכך למנוע הוצרות חובות.
- מערכת הממוחשבת של מת"ש יכולה להתייחס לנתונים עתידיים על הפסקת עבודה. מערכת כוח אדם אינה יכולה לקלוט דיווחים למועדים עתידיים ולכן לא יכולה להעביר התראות למת"ש על הפסקות עבודה עתידיות צפויות שידועות מראש. במידה והיו מועברים דיווחים עתידיים למת"ש ניתן היה לחסום המשך תשלום במועד בו העובד הפסיק עבודתו.
73. לא קיים היזון חוזר ממערכת מת"ש למערכת כוח אדם ולתיקים אישיים של העובדים הפעילים לגבי קיום החוב. רישום כזה יכול לשמש את פקידי כוח האדם במגעים אקראיים ויזומים עם העובדים ו/או הגמלאים לתזכורת בנושא החוב.
- כמו כן במידה ותתקבל החלטה על הפעלת סנקציות מסוימות כגון עיכוב קידום וכדומה רישום זה יכול לשמש לאיתור החייבים.

74. בפועל מתבצע רישום החוב במת"ש (לאחר שהועברו דיווחי כוח אדם) וגבייתו באופן שוטף מהשכר ללא קבלת הסכמת העובד ואישורו.
 בחוות דעת השירות המשפטי נמסר לנקודה זו כי נדרשת הסכמת העובד.
 לא נעשתה בחוות הדעת אבחנה בין סוגי מקרים תיקון טעויות חישוביות ודיווחים מוטעים לבין ביטול תוספת מוסכמת.
- יש לבחון את פעולת גביית החוב ביחס לפרשנות לחוק הגנת השכר סעיף 25(א) הקובע מספר מצומצם של ניכויים אותם רשאי המעביד לקזז מהשכר ללא אישור העובד, האם תיקוני שכר שוטפים מצריכים הסכמה של העובד, או יכולים להעשות באופן אוטומטי כפי שמתבצעים בפועל.
 לגבי עובדים מופסקים מתייחס סעיף 25 (ב) וקובע שמשחדל העובד לעבוד רשאי המעביד לנכות משכרו האחרון של העובד כל יתרת חוב שהעובד חייב לו.
75. בנושא קיזוזים בגין עדכוני סטטוס הקשורים למס הכנסה, לדעת הביקורת פעולות אלו הינן בתחום אחריות המעביד שחובתו לגבות את סכומים הנדרשים ולהעבירם לרשויות המס. עובדים שאינם מעבירים למעביד עידכונים בנושא זה גורמים לחישובים לא נכונים של שיעור המס. תפקיד גורמי מת"ש וכוה אדם לתזכר ולבקש עידכונים מידי תקופה הנוגעים למעמד העובד בהקשר של נכויי מס הכנסה.
76. יש לתת את הדעת ולבחון תחת המגבלות החוקיות האם ניתן לקשור בין העובדה שהעובד צובר חובות לרשות בה הוא עובד למעמד העובד וקידומו במערכת בעיקר בנושאים הקשורים לשיקול דעת וחוות דעת כללית על תפקוד העובד כגון שיקולים למתן דרגה אישית, לקיצור פז"מ, תעודת הצטיינות וכדומה.

המלצות

77. בטיפול בחובות ארנונה של עובדים הביקורת ממליצה כי:
- השרות המשפטי יתן את חוות דעתו בנוגע לשאלות חוקיות סימון שמות עובדים בקובץ חייבים, חוקיות סימון שמות בני זוג עובדים בקובץ חייבים, צעדים מנהליים שניתן לעשות בהם שימוש מכוח העובדה שמדובר באכיפת חובות עובדים, נוסח מכתבי התראה (לעובדים לבני זוג), ועוד.
  - במידה ואין מגיעה מבחינה חוקית יסומנו שמות העובדים ובני זוגם בקובץ חייבי ארנונה בסיומן שיקבע. יש לקבוע כי איתור חייבים עובדי עירייה יהיה פתוח רק למספר גורמים מצומצמים שיקבעו.

- ג. על האגף לגביית ארנונה בשיתוף השירות המשפטי לבחון את נוסח המכתבים שנשלחו לעובדים וכן את אפקטיביות משלוח מכתבים אלו על הקטנת מצבת החובות. יש לבחון את אפשרות זימון העובד לביור באגף.
- ד. האגף לגביית ארנונה יבחן ביסודיות את המקרים של חובות ברי אכיפה שלא נעשו בהם פעולות אכיפה ויבצע פעולות אכיפה אפקטיביות. במקרים בהם נעשתה אכיפה יש לבדוק מחדש את מצוי כל הפעולות וביחוד את מיצוי הפעולה של עיקול השכר. כמו כן יש לבחון את מיצוי פעולות אכיפה בנושא חובות מים כולל ניתוק מד מים במקרים בהם חוב המים עולה על הסכום הקבוע ומתן פתרון למצבים של משתמשים בשעון מים משותף.
- ה. יש לנהל מעקב קבוע אחר חובות עובדים וחברי מועצה.
- ו. יש להגביר את מודעות העובדים לאפשרות של מתן הוראת קבע לתשלום הארנונה בניכוי מהשכר.
78. בטיפול בחובות בנושאי חינוך יש:
- א. יש לבחון בין צעדי האכיפה המופעלים גם שימוש באכיפה מנהלית.
- ב. יש להעמיק את פעולות הגבייה ותדירותן במקרים בהם הפעולות שנעשו לא הביאו להקטנת החוב או חיסולו.
- ג. יש להקפיד וליידע את גורמי השטח בחינוך על חשיבות החתמת ההורים על הרשאות שמשמשות אח"כ כראיה לקיום חוב במידה ונוצר חוב.
- ד. יש לאפשר ביצוע הוראת קבע משכר בכל תחומי התשלום בחינוך.
- ה. יש לבחון את האפקטיביות של משלוח מכתבים לעובדים ואת נוסח המכתבים, ולבחון אפשרות של זימון העובדים לברור.
79. בטיפול בחובות בנושא חנייה יש:
- א. לבחון שימוש בפעולות אכיפה של עיקול שכר שלא נעשית.
- ב. העמקת פעולות האכיפה להקטנת מצבת החובות, משלוח מכתבי התראה, וזימון עובדים לברור.
80. בטיפול בנושא חובות משכר יש לפעול בשני אפיקים: מניעת יצרת החובות, טיפול משפטי עם הווצרותם.

- א. על אגף משאבי אנוש להתמיד ולהעמיק את התהליכים שיבטיחו עידכונים מידיים שוטפים נכונים ואמינים של דיווחי נוכחות, חופשות, שעות העדרות, שעות שבתה, שעות נוספות, הפסקת עבודה, יציאה לחל"ת או לחל"ד וכדומה מפקידי כוח האדם ומערכת כוח האדם למת"ש. על אגף משאבי אנוש למפות את היחידות בהם מתמקדת בעיקר התופעה של העברת דיווחים באיחור ולהנחות יחידות אלו למניעת דיווחים באיחור.
- ב. במידה ונדרשת הסכמת העובד להפחתת תשלומי שכר ביתר על אגף משאבי אנוש להקפיד על קבלת הסכמת העובד גם אם הדבר יקשה ויאט את אפקטיביות הטיפול בתשלום חובות העובדים. במידה וחוות דעת משפטית תאפשר אבחנה בין סוגי מקרים של תשלום ביתר יש לפעול בהתאם.
- ג. על אגף משאבי אנוש לעדכן את מת"ש על יציאת עובד לחל"ת או לחל"ד תוך הפניית העובד למת"ש לסגירת חשבונות וחובות טרם וכתנאי ליציאה לחופשה.
- ד. על השירות המשפטי, מת"ש ואגף משאבי אנוש לבחון את השימוש בעיכוב מכתבי שחרור לקרנות בעת הפסקת עבודה כאמצעי לסגירת החוב טרם קבלת דמי קרנות.
- ה. על גובר העירייה להניע ולסיים את תהליך מחיקת החובות שהתיישנו בתהליך הפורמלי הנדרש.
- ו. על מת"ש להעביר היזון חוזר לאגף משאבי אנוש בנושא חובות העובדים כדי לאפשר גם לפקידי כוח האדם לטפל בנושא במגע ישיר עם העובד.
- ז. על מת"ש לבחון בחובות גמלאים שנפטרו האם משולמת קצבה לשארים ולבצע הפחתת החוב דרך קיצבה זו.
- ח. על מת"ש טרם תשלום פיצויים ותשלומים נוספים לעובד המפסיק עבודתו לוודא ולקבל אישור בכתב מפקיד כוח האדם הרלוונטי על כך שדיווחים בנוגע לעובד זה הסתיימו והועברו במלואם, וזאת כדי למצות את ההתחשבנות עם העובד טרם תשלום הפיצויים.
- ט. על מת"ש ואגף משאבי אנוש להגביר את מודעות העובדים לחובה לעדכן את המערכת בשינויים הרלוונטים לחישובי מס בשכר.
- י. על מת"ש להעביר למנהל אגף משאבי אנוש מקרים בהם התקבלו דיווחים באיחור לגבי עובדים שבשלם נוצר חוב משמעותי לעובד, וזאת בכדי שמנהל אגף משאבי אנוש יוכל לערוך בירור מידי על העיכוב בדיווח.

- יא. על מת"ש לפנות ולהתריע בפני העובד בכתב וביזום פגישות על קיום החוב ולהעביר את סרבני התשלום לטיפול מלא של השרות המשפטי.
- יב. על השירות המשפטי להגיש תביעות בנושא חובות משכר באופן שטתי דבר שנעשה בצורה מצומצמת ביותר עד מועד כתיבת הדוח. על השרות המשפטי לעדכן את מת"ש ואת אגף משאבי אנוש מידי תקופה שתקבע בסטטוס טיפול בחובות.
- יג. על מת"ש לנהל רישום נפרד לגבי עיקולי שכר לעובדים הנעשים בעקבות חובות לרשות.
- יד. על אגף משאבי אנוש לבחון דרך להעברת נתונים למת"ש לגבי פעולות עתידיות הן באמצעות המערכת הממוחשבת והן באמצעים ידניים כדי לאפשר למת"ש להעריך ולפעול במועד.
- טו. על הנהלת העירייה אגף משאבי אנוש והשירות המשפטי לבחון את לגטימיות ואופן יצירת הקשר בין העובדה שלעובד חובות לבין שימוש בנתון זה במתן חוות דעת על העובד לשם קיצור פז"מ, דרגה אישית וכיוצא בזה.
81. לאחר סיום כתיבת דוח הביקורת והדיון בדוח בראשות סמנכ"ל תכנון ארגון ומ"מ התפרסם ברשומות תיקון מס' 111 לפקודת העיריות הרלוונטי לנושאים בהם עוסק הדוח. בתאריך 25.12.2007 התקבל בכנסת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 111), התשס"ח - 2007. התיקון קובע כי בפקודת העיריות לסעיף 120 הדן בקריטריונים לפסילת כהונה של חברי מועצה יוספו הדברים הבאים:
- "מי שחייב חוב סופי של ארנונה או אספקת מים בעד שישה חודשים, ולא שילם אותו ממועד התשלום של חלקו האחרון של החוב ובמשך תקופה העולה על שנה, לעניין זה, "חוב סופי"- חוב, שחלף לגביו המועד להגשת השגה, ערר או ערעור, לפי העניין, ואם הוגשו ערעור או תובענה אחרת- לאחר מתן פסק דין חלוט או החלטה סופית שאינה ניתנת לערעור עוד".
- באותו מועד התקבל תיקון נוסף לחוק הרשויות המקומיות (משמעת) התשל"ח-1978 לסעיף 9 הדן בהגדרת עברות משמעת של עובד הרשות המקומית. לסעיף זה התווספו הדברים הבאים:
- "עובד שדרגתו אחת מארבע הדרגות הגבוהות בדירוג שאליו הוא שייך- היה חייב חוב סופי בשל ארנונה או אספקת מים בעד שישה חודשים, ולא שילם אותו ממועד התשלום של חלקו האחרון של החוב ובמשך תקופה העולה על שנה, לעניין זה, "חוב סופי" - כהגדרתו בסעיף 120(10) לפקודת העיריות, הוראות פסקה זו לא יחולו לגבי חוב כאמור שלא שולם בתקופה שבה לא שילמה הרשות המקומית לעובד את שכרו."